

ONDE SPÓŁKA AKCYJNA

**RAPORT ZARZĄDU ONDE SA
DO SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
ONDE SA I GRUPY ONDE**

za I półrocze 2023 r.

**H1
23**

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	3
GRUPA ONDE: LICZBY OKRESU.....	5
PODSUMOWANIE.....	6
1 DZIAŁALNOŚĆ GRUPY ONDE	8
1.1 DZIAŁALNOŚĆ SEGMENTÓW. OPIS DOKONAŃ I NIEPOWODZEŃ.....	8
1.1.1 SEGMENT „BUDOWNICTWO W SEGMENTIE OZE”.....	8
1.1.2 SEGMENT BUDOWNICTWA DROGOWO-INŻYNIERYJNEGO.....	12
1.1.3 SEGMENT „POZOSTAŁE”.....	13
1.1.4 SEGMENT „PROJEKTY OZE”.....	13
1.2 OTOCZENIE BIZNESOWE I MAKROEKONOMICZNE.....	15
1.2.1 OTOCZENIE REGULACYJNE.....	15
1.2.2 WSKAŹNIKI GOSPODARCZE.....	17
1.2.3 KONIUNKTURA SEKTORA BUDOWLANEGO.....	17
1.2.4 PERSPEKTYWY RYNKOWE.....	18
2 WYNIKI FINANSOWE.....	20
2.1 WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY ONDE.....	20
2.2 PRZYCHODY, ZYSKI I MARŻE GRUPY ONDE.....	21
2.3 PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE.....	22
2.4 SYTUACJA FINANSOWA.....	23
2.5 WYNIKI SEGMENTÓW.....	24
2.6 WYBRANE DANE FINANSOWE ONDE S.A.	26
2.7 ZADŁUŻENIE, PORĘCZENIA I GWARANCJE.....	27
2.8 PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA I PERSPEKTYWY.....	30
3 STRATEGIA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GRUPY ONDE	34
3.1 MODEL BIZNESOWY.....	34
3.2 STRATEGIA ROZWOJU ONDE S.A.....	35
3.2.1 PRZEGLĄD OPCJI STRATEGICZNYCH.....	37
3.3 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I DZIAŁANIA W OBSZARACH ESG.....	37
3.3.1 OBSZAR ŚRODOWISKOWY (ENVIRONMENT-SOCIAL-GOVERNANCE).....	37
3.3.2 OBSZAR SPOŁECZNY (ENVIRONMENT-SOCIAL-GOVERNANCE).....	39
3.3.3 OBSZAR ZARZĄDCZY (ENVIRONMENT-SOCIAL-GOVERNANCE).....	40
4 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM.....	49
5 POZOSTAŁE INFORMACJE.....	54
5.1 PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ ONDE.....	54
5.2 STRUKTURA GRUPY. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	54
5.3 KURS AKCJI.....	55
5.4 POSTĘPOWANIA.....	56
5.5 ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	56
SŁOWNIK POJĘĆ I SKRÓTÓW	58
SPIS TABEL I WYKRESÓW	60
OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ONDE S.A.....	61

WYBRANE DANE FINANSOWE

Dane skonsolidowane (dla Grupy ONDE)

Wyszczególnienie

	w tys. zł	
	Na dzień / 6 miesięcy zakończone 30 czerwca 2023 r.	Na dzień / 6 miesięcy zakończone 30 czerwca 2022 r.
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	500 639	525 190
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	18 387	6 716
Zysk (strata) brutto	13 483	2 928
Podatek dochodowy	1 020	1 708
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	12 463	1 220
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	12 463	1 220
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	42 169	-139 761
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-549	-11 128
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-39 914	58 990
Przepływy pieniężne netto, razem	1 706	-91 899
Aktywa razem	651 859	618 019
Kapitał własny	323 388	310 925
Zobowiązania długoterminowe	41 117	51 175
Zobowiązania krótkoterminowe	287 354	255 919
Kapitał zakładowy (w zł)	1 100 600	1 100 600
Liczba akcji (w szt.)	55 030 000	55 030 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,23	0,02

Dane jednostkowe (dla ONDE S.A.)

Wyszczególnienie

w tys. zł

	Na dzień / 6 miesięcy zakończone 30 czerwca 2023 r.	Na dzień / 6 miesięcy zakończone 30 czerwca 2022 r.
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	481 101	566 486
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	10 501	10 110
Zysk (strata) brutto	6 049	7 561
Podatek dochodowy	1 020	1 680
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	5 029	5 881
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	5 029	5 881
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	26 414	-113 344
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	16 579	-37 854
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-39 904	59 396
Przepływy pieniężne netto, razem	3 089	-91 802
Aktywa razem	643 336	605 059
Kapitał własny	326 280	321 251
Zobowiązania długoterminowe	29 948	29 035
Zobowiązania krótkoterminowe	287 108	254 773
Kapitał zakładowy (w zł)	1 100 600	1 100 600
Liczba akcji (w szt.)	55 030 000	55 030 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,09	0,11

GRUPA ONDE: LICZBY OKRESU

501 mln zł

przychody ze sprzedaży w okresie I półrocza 2023 r., w tym:

369 mln zł

przychody z budownictwa OZE

129 mln zł

przychody z budownictwa drogowo-inżynierskiego

22,9 mln zł

wynik EBITDA

4,6%

marża EBITDA

3,7%

marża EBIT

868 MW

moc budowanych farm wiatrowych*

498 MW

moc budowanych farm fotowoltaicznych*

792 mln zł

backlog Grupy*, w tym:

296 mln zł

backlog inwestycji wiatrowych

315 mln zł

backlog inwestycji fotowoltaicznych

181 mln zł

backlog inwestycji drogowo-inżynierskich

* Na 30 czerwca 2023 r.

PODSUMOWANIE

Podsumowanie wyników biznesowych

W I półroczu 2023 r. ONDE S.A. zawarło kontrakty o łącznej wartości 355,1 mln zł oraz 30,4 mln euro (tj. około 140,7 mln zł¹) – tj. łącznie około 495,8 mln zł (wartości wskazanych w podpisanych umowach).

Największe z pozyskanych kontraktów zawartych w I połowie br. to:

- budowa trzech projektów fotowoltaicznych: PV Golczewo, PV Pakość oraz PV Rokietnica (wartość kontraktu to 128 611 tys. zł oraz 4 638 tys. euro),
- WF Kelme I (EGR) (wartość kontraktu to 25 763 tys. euro),
- dostawa, montaż i uruchomienie systemu fotowoltaicznego obejmującego 4 projekty fotowoltaiczne (wartość kontraktu to 96 444 tys. zł),
- kompleksowe roboty budowlane przy budowie dwóch elektrowni fotowoltaicznych w formule EPC (z dostawą modułów) (wartość kontraktu to 48 229 tys. zł),
- przebudowa dróg powiatowych nr 3506Z w m. Sarbinowo, 3504Z Sarbinowo – Gąski (wartość kontraktu to 19 488 tys. zł).

Po dniu bilansowym ONDE S.A. (dalej „ONDE”, „Spółka”) pozyskała od 1 lipca 2023 r. do dnia publikacji Sprawozdania kolejne kontrakty o łącznej wartości 42,3 mln zł netto, w tym kontrakt w konsorcjum z P&Q Sp. z o.o. w segmencie budownictwa OZE o wartości wskazanej w umowie konsorcjalnej 37 536 tys. zł, przy czym wartość wynagrodzenia przypadającego ONDE S.A. wynosi 19 134 tys. zł. Przedmiotem tego kontraktu jest budowa FW Głuchów II.

W raportowanym okresie Spółka zrealizowała sprzedaż 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o., będącej właścicielem dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 18 MW. Środki wykorzystane zostały do pozyskania kolejnych inwestycji. Po dniu bilansowym, 7 lipca 2023 r., spółka ONDE S.A. powiększyła się o dwie spółki celowe, będące właścicielami projektów dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 23 MW.

W I półroczu br. Spółka odbudowała portfel zleceń. Backlog Grupy na 30 czerwca 2023 r. wynosił 792 mln zł i był wyższy o 167 mln zł (26,7%) niż na koniec analogicznego okresu poprzedniego roku.

Podsumowanie wyników finansowych

W I półroczu 2023 r. Grupa ONDE wypracowała przychody w wysokości 500,6 mln zł, tj. o 4,7% (24,6 mln zł) niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Spadek przychodów jest przede wszystkim pochodną harmonogramów robót budowlanych (w pierwszych miesiącach br. ONDE realizowało i rozliczyło mniej prac niż w tym samym okresie rok wcześniej).

W raportowanym okresie pomimo wysokiego poziomu cen zauważalna jest stabilizacja w porównaniu z poprzednim rokiem. Pozwala to na lepsze prognozowanie przyszłych wyników sprzedażowych i finansowych. Odbudowanie portfela zleceń pozwoli na zrównoważenie wyników w bieżącym roku.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. zysk Grupy na poziomie EBITDA wyniósł 22,9 mln zł i był o 119,4% (12,5 mln zł) wyższy niż rok wcześniej, co było spowodowane przede wszystkim sprzedażą udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o. Zwiększeniu uległy także zysk operacyjny i zysk netto, które wyniosły odpowiednio 18,4 mln zł i 12,5 mln zł.

W rezultacie realizacji projektów w segmencie budownictwa OZE oraz budownictwie drogowo-inżynieryjnym, które zostały pozyskane w II połowie ub.r. oraz w roku bieżącym, Grupa zanotowała wzrost realizowanych marż.

¹ Wg kursu średniego NBP dla EUR/PLN w I półroczu 2023 r.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. marża brutto na sprzedaży wyniosła 8,4% (wzrost o 2,2 pp. r/r), marża EBITDA 4,6%, a marża zysku netto 2,5%.

Na 30 czerwca 2023 r. zadłużenie Grupy wyniosło 43,6 mln zł, co stanowi spadek o ponad 48% w porównaniu z końcem roku poprzedniego. Wynika on przede wszystkim z pozyskanych środków ze sprzedaży spółki zależnej Cyranka Sp. z o.o.

Podsumowanie czynników mogących mieć wpływ na przyszłe wyniki

Działalność Grupy ONDE w pozostałych kwartałach 2023 r., a także w kolejnych okresach, w dalszym ciągu będzie się opierać na ostrożnym podejściu do pozyskiwania kontraktów budowlanych – zarówno w segmencie OZE, jak i drogowo-inżynieryjnym. Nie można wykluczyć, że otoczenie zewnętrzne będzie miało niekorzystny wpływ na osiągnięte wyniki biznesowe lub finansowe Grupy w kolejnych okresach.

Zmniejsza się jednak niepewność spowodowana wybuchem wojny w Ukrainie. Ma to przełożenie na stabilizację cen w branży, w której działają spółki Grupy, choć ceny te utrzymują się w dalszym ciągu na wysokich poziomach.

Odpowiedzią Grupy ONDE na obecne wyzwania rynkowe jest poszukiwanie szans na zwiększenie przychodów i dywersyfikację biznesu na nowych rynkach oraz rozwój projektów OZE realizowanych na własny rachunek. Strategia Grupy ONDE zakłada dalsze nabywanie i rozwijanie projektów farm fotowoltaicznych i wiatrowych w celu ich dalszej odsprzedaży (tj. w modelu *develop, build and sell*) lub pozostawienia części realizowanych projektów OZE w Grupie i sprzedaży wytworzonej w nich energii – co może zapewnić Spółce stałe przychody.

Na 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała projekty własne o łącznej mocy ok. 770 MW, z czego ok. 69 MW to projekty wiatrowe. Projekt Serby o mocy 80 MW ma wygraną aukcję. Kolejne 129 MW, z czego 69 MW to projekty farm wiatrowych, to inwestycje z projektem i pozwoleniem na budowę. Dalsze około 205 MW to projekty z warunkami przyłączeniowymi i około 355 MW z wnioskiem o ich uzyskanie (z czego dwa projekty uzyskały warunki przyłączenia: WTL160 – moc 3,64 MW, WTL20 – moc 14 MW).

Ze względu na obecne uwarunkowania rynkowe oraz regulacyjne – zwłaszcza wyższe prawdopodobieństwo nieotrzymania warunków przyłączeniowych – wzrosło ryzyko dla części portfela projektów Grupy ONDE. W obliczu tej zmiany Spółka skupi się na akwizycji bardziej zaawansowanych projektów OZE, które mają co najmniej uzyskane warunki przyłączeniowe. Nabycie takich projektów co do zasady jest droższe, jednak niesie za sobą istotnie niższe ryzyko.

Strategiczną szansą dla Grupy ONDE są kierunki zmian polityki energetycznej w kraju i UE, w tym „European Green Deal”. Założenia do aktualizacji Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. zakładają zwiększenie udziału OZE w produkcji elektrycznej do ok. 50% w 2040 r., co zwiększy zapotrzebowanie na usługi Grupy.

Czynnikiem pozytywnym dla perspektyw biznesowych Grupy ONDE jest zmiana Ustawy Odległościowej, której nowelizacja weszła w życie w kwietniu 2023 r. Odejście od tzw. zasady 10H pozwoli w przyszłości na realizację nowych inwestycji w zakresie wznoszenia elektrowni wiatrowych.

1.1 DZIAŁALNOŚĆ SEGMENTÓW. OPIS DOKONAŃ I NIEPOWODZEŃ

Grupa Kapitałowa ONDE prowadzi działalność w oparciu o następujące segmenty:

- segment „Budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii” (dalej „Budownictwo OZE”), który dzieli się na trzy obszary:
 - realizacja kontraktów dla branży farm wiatrowych,
 - realizacja kontraktów dla branży farm fotowoltaicznych,
 - serwis i utrzymanie farm fotowoltaicznych (O&M),
- segment „Budownictwo drogowo-inżynieryjne”
- segment „Pozostałe”, do którego zalicza się pozostałe usługi świadczone przez Grupę (sprzedaż kruszywa, materiałów budowlanych oraz produkcja pomocnicza) oraz budowy stacji elektroenergetycznych

Dodatkowo Grupa ONDE rozwija projekty OZE na własny rachunek (dalej jako segment „Projekty OZE”). Jednak ze względu na fakt, że na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy ONDE w I półroczu 2023 r. (dalej „Sprawozdanie”) nie osiąga ona przychodów ze sprzedaży energii, segment ten nie został wydzielony jako segment operacyjny i nie jest osobno prezentowany w sprawozdaniach finansowych Grupy ONDE i ONDE S.A.

W I półroczu 2023 r. ONDE S.A. zawarło kontrakty o łącznej wartości wskazanej w umowach 355,1 mln zł oraz 30,4 mln euro (tj. około 140,7 mln zł²) – tj. łącznie około 495,8 mln zł. W przypadku umów konsorcjalnych uwzględniono wartość wynagrodzeń przypadających ONDE S.A.

W raportowanym okresie Spółka podpisała swój drugi kontrakt zagraniczny, na rynku litewskim.

Backlog na koniec I półrocza br. jest wyższy o 167 mln zł (26,7%) niż na koniec analogicznego okresu poprzedniego roku.

Grupa w raportowanym okresie kontynuowała również rozwój projektów OZE i na 30 czerwca 2023 r. posiadała portfel projektów o łącznej mocy ok. 770 MW, z czego ok. 69 MW to projekty wiatrowe. W raportowanym okresie miała miejsce sprzedaż 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o., będącej właścicielem dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 18 MW.

1.1.1 Segment „Budownictwo w segmencie OZE”

ONDE specjalizuje się w kompleksowych realizacjach budowlanych dla segmentu OZE w obszarach budownictwa instalacji fotowoltaicznych oraz farm wiatrowych. W obu obszarach Spółka może świadczyć wybrane przez klienta usługi procesu budowlanego, realizować projekty w formule BoP i BoS (tj. wszystkie usługi z wyjątkiem dostawy i montażu turbin wiatrowych) albo realizować całość inwestycji na bazie powierzonej dokumentacji w formule EPC (tj. pod klucz).

Dodatkowo w ramach tego segmentu świadczone są usługi O&M (ang. Operations and Maintenance) dla instalacji fotowoltaicznych.

² Wg kursu średniego NBP dla EUR/PLN w I półroczu 2023 r.

1.1.1.1 Realizowane farmy wiatrowe

W I półroczu 2023 r. ONDE S.A. zawarło kontrakty w segmencie farm wiatrowych o łącznej wartości wskazanej w umowach 13,4 mln zł oraz 25,8 mln euro (tj. około 119,3 mln zł³) – tj. łącznie około 132,7 mln zł. Łączny potencjał wytwórczy wynikający z umów zawartych w tym segmencie w I półroczu wynosi około 130 MW.

Poniżej zaprezentowano największe kontrakty w segmencie farm wiatrowych, tj. kontrakty o wartości powyżej 15 mln zł, zawarte od 1 stycznia 2023 r. do dnia publikacji Sprawozdania W przypadku umów konsorcjalnych uwzględniono wartość wynagrodzeń przypadających ONDE S.A.

Tabela 1 Największe kontrakty (o wartości powyżej 15 mln zł) w segmencie FW

Lp.	Data	Samodzielnie / w konsorcjum	Kontrakt	Zleceniodawca	Okres realizacji	Wartość kontraktu (netto)
Umowy podpisane od 1.01.2023 r. do dnia publikacji Sprawozdania:						
1	15.02.2023 r.	ONDE	WF Kelme I (EGR)	UAB "Energijos žara"	07.2024 r.	25 763 tys. euro
2	06.07.2023 r.	ONDE + P&Q Sp. z o.o.	Budowa FW Głuchów II	ENWIND Sp. z o.o.	09.2024 r.	19 134 tys. zł*

* Wartość kontraktu przypadająca na Grupę ONDE.

W I półroczu 2023 r. ONDE zakończyło realizację jednego projektu FW o łącznym potencjale wytwórczym na poziomie 15,4 MW.

W raportowanym okresie Grupa ONDE realizowała między innymi następujące projekty w tym segmencie⁴:

- Projekt Bąków II

Konsorcjum firm ONDE S.A. (lider konsorcjum) oraz P&Q sp. z o.o. realizuje kontrakt na wykonanie kompleksowych prac dotyczących budowy farmy wiatrowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą na terenie województwa opolskiego dla inwestora Altiplano SA. Wynagrodzenie ONDE wyniesie 132,6 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 46,6% prac na podstawie umowy głównej.

- Projekt Człuchów

ONDE realizuje dla inwestora Great Wind sp. z o.o. projekt związany z wykonaniem robót budowlanych przy budowie farmy wiatrowej Człuchów. Wynagrodzenie ONDE z tytułu umowy wynosi łącznie 127,5 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 75,9% prac na podstawie umowy głównej.

- Projekt Kelme II

ONDE realizuje dla inwestora UAB Energijos žara projekt związany z wykonaniem robót fundamentowych i elektrycznych przy budowie farmy wiatrowej na terenie Litwy. Wynagrodzenie ONDE z tytułu zawartych umów wynosi łącznie 25,8 mln euro netto. Na 30 czerwca 2023 r. nie wystawiono faktur w związku z realizacją kontraktu.

- Projekt Dzwola

ONDE realizuje dla inwestora Wind Farm Łada sp. z o.o. projekt związany z wykonaniem robót budowlanych przy budowie zespołu elektrowni wiatrowych położonych w województwie lubelskim. Wynagrodzenie ONDE z tytułu umowy wynosi łącznie 44,3 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 28,6% prac na podstawie umowy głównej.

³ Wg kursu średniego NBP dla EUR/PLN w I półroczu 2023 r.

⁴ Kwoty wynagrodzeń wskazano zgodnie ze stanem na 30.06.2023 r.

- Projekt Ujście

Konsorcjum firm ONDE S.A. (lider konsorcjum) oraz P&Q sp. z o.o. realizuje kontrakt na wykonanie kompleksowych prac dotyczących budowy farmy wiatrowej Ujście dla inwestora Windpower Ujście sp. z o.o. Wynagrodzenie ONDE wyniesie 43,6 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 97,8% prac na podstawie umowy głównej.

1.1.1.2 Realizowane farmy fotowoltaiczne

W I półroczu 2023 r. ONDE S.A. zawarło kontrakty w segmencie farm fotowoltaicznych o łącznej wartości wskazanej w umowach 289,4 mln zł oraz 4,6 mln euro (tj. około 21,5 mln zł⁵) – tj. łącznie około 310,9 mln zł. Łączny potencjał wytwórczy wynikający z umów zawartych w tym segmencie w I półroczu 2023 r. wynosi ok. 208 MW.

Poniżej zaprezentowano największe kontrakty w segmencie farm fotowoltaicznych, tj. kontrakty wartości powyżej 15 mln zł, zawarte w I półroczu 2023 r. i kontrakty, które weszły w życie w okresie od 1.01.2023 r. do dnia publikacji Sprawozdania.

Tabela 2 Największe kontrakty (o wartości powyżej 15 mln zł) w segmencie PV

Lp.	Data	Samodzielnie / w konsorcjum	Kontrakt	Zleceniodawca	Okres realizacji	Wartość kontraktu (netto)
Umowy podpisane od 1.01.2023 r. do dnia publikacji Sprawozdania:						
1	18.04.2023 r.	ONDE	Dostawa, montaż i uruchomienie systemu fotowoltaicznego obejmującego 4 projekty fotowoltaiczne	Wielkopolskie Elektrownie Słoneczne sp. z o.o., Elektrownia PV Strefa sp. z o.o., RRSP 87 sp. z o.o., Chors 5 sp. z o.o.	05.2025 r.	96 444 tys. zł
2	05.06.2023 r. (wszedł w życie 20.06.2023 r.)	ONDE	Kompleksowe roboty budowlane przy budowie dwóch elektrowni fotowoltaicznych w formule EPC (z dostawą modułów)	IBC SE PL19 sp. z o.o.	05.2024 r.	48 229 tys. zł
Umowy podpisane w 2022 r., które weszły w życie w 2023 r.:						
3	7.12.2022 r. (wszedł w życie 27.01.2023 r.)	ONDE	Budowa 3 projektów fotowoltaicznych: PV Golczewo, PV Pakość oraz PV Rokietnica	QPV Golczewo sp. z o.o., QPV Rokietnica sp. z o.o., QPV Pakość sp. z o.o.	03.2024 r.	128 611 tys. zł oraz 4 638 tys. euro

W I półroczu 2023 r. ONDE zakończyło realizację 27 projektów PV o łącznym potencjale wytwórczym na poziomie 42 MW.

⁵ Wg kursu średniego NBP dla EUR/PLN w I półroczu 2023 r.

W raportowanym okresie Grupa ONDE realizowała między innymi następujące projekty w tym segmencie⁶:

- Projekty budowy farm PV dla spółek należących do Wind Power AS

Grupa ONDE realizuje umowy ze spółkami celowymi wchodzącymi w skład norweskiej grupy Wind Power AS na wykonanie kompleksowych robót budowlanych dla elektrowni fotowoltaicznych. Wynagrodzenie z tytułu umów wynosi 68 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 95,9% prac na podstawie umowy głównej.

- Projekt Braniewo

Grupa ONDE realizuje umowę dla Grand Solar 2 Sp. z o.o. z grupy Wind Power AS na wykonanie kompleksowych robót budowlanych dla elektrowni fotowoltaicznej zlokalizowanej w północno-wschodniej Polsce. Wynagrodzenie z tytułu umowy wynosi 127,2 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 94,6% prac na podstawie umowy głównej.

- Projekty budowy farm PV dla spółek należących do Grupy R.Power

Dla spółek celowych z Grupy R.Power ONDE realizuje projekt na wykonanie kompleksowych robót budowlanych obejmujących dostawę, instalację, budowę oraz rozruch dla elektrowni fotowoltaicznych w Polsce. Wynagrodzenie z tytułu wszystkich umów głównych wynosi łącznie 160,0 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 60,9% prac na podstawie umów głównych.

- Projekt Pożarowo

Grupa ONDE realizuje cztery umowy ze spółkami celowymi na wykonanie kompleksowych robót budowlanych przy budowie czterech farm fotowoltaicznych w formule EPC (z dostawą modułów). Wynagrodzenie z tytułu umów wynosi 99,1 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 94,5% prac na podstawie umów głównych.

- Dostawa, montaż i uruchomienie systemu fotowoltaicznego obejmującego 19 projektów fotowoltaicznych

Grupa ONDE realizuje 3 umowy ze spółkami celowymi na wykonanie kompleksowych robót budowlanych przy budowie 19 projektów farm fotowoltaicznych w formule BoS (tj. bez dostawy modułów). Wynagrodzenia z tytułu ww. umów wynosi 45,3 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 76,3% prac na podstawie umów głównych.

- Budowa 3 projektów fotowoltaicznych: PV Golczewo, PV Pakość oraz PV Rokietnica

ONDE realizuje umowy na wykonanie kompleksowych robót budowlanych przy budowie trzech farm elektrowni fotowoltaicznych zlokalizowanych na terenie całej Polski, o łącznej mocy 122 MW w formule BoS (tj. bez dostawy modułów). Łączna wysokość wynagrodzenia z tytułu ww. umów wynosi ok. 128,6 mln zł oraz 4,6 mln euro netto, tj. ok. 152 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 15,7% prac na podstawie umów głównych.

- Projekt Budowa PV Basket MV1

ONDE realizuje umowy na wykonanie kompleksowych robót budowlanych przy budowie dziesięciu elektrowni fotowoltaicznych, zlokalizowanych na obszarze Polski, o łącznej mocy 45,5 MW w formule BoS w ramach umów z 10 spółkami celowymi należącymi w 100% do PAD RES Group B.V. Łączna wysokość wynagrodzenia z tytułu ww. umów wynosi ok. 60,2 mln zł oraz 4,0 mln euro, tj. ok. 80 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 21,3% prac.

- Dostawa, montaż i uruchomienie systemu fotowoltaicznego obejmującego 4 projekty fotowoltaiczne

Grupa ONDE realizuje umowę ze spółkami celowymi (zarządzanymi przez Fundusz LORDS LB Asset Management) na wykonanie kompleksowych robót budowlanych przy budowie 4 projektów farm

⁶ Kwoty wynagrodzeń wskazano zgodnie ze stanem na 30.06.2023 r.

fotowoltaicznych w formule BoS (tj. bez dostawy modułów). Łączna wysokość wynagrodzenia z tytułu umowy wynosi ok. 96,4 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 10% prac na podstawie umowy głównej.

- Kompleksowe roboty budowlane przy budowie dwóch elektrowni fotowoltaicznych w formule EPC (z dostawą modułów)

Grupa ONDE realizuje umowę z IBC SE PL19 sp. z o.o. na wykonanie kompleksowych robót budowlanych przy budowie dwóch farm fotowoltaicznych w formule EPC (z dostawą modułów). Wynagrodzenie z tytułu umów wynosi ok. 48,2 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. nie wystawiono faktur w związku z realizacją kontraktu.

1.1.2 Segment budownictwa drogowo-inżynierskiego

W I półroczu 2023 r. ONDE S.A. zawarło kontrakty w segmencie budownictwa drogowo-inżynierskiego o łącznej wartości wskazanej w umowach 52,2 mln zł.

Poniżej zaprezentowano największe kontrakty, tj. kontrakty wartości powyżej 15 mln zł, zawarte w I półroczu 2023 r. w segmencie budownictwa drogowo-inżynierskiego.

Tabela 3 Największe kontrakty (o wartości powyżej 15 mln zł) w segmencie budownictwa drogowo-inżynierskiego

Lp.	Data	Samodzielnie / w konsorcjum	Kontrakt	Zleceniodawca	Okres realizacji	Wartość kontraktu (netto)
Umowy podpisane od 1.01.2023 r. do dnia publikacji Sprawozdania:						
1	29.03.2023 r.	ONDE	Przebudowa dróg powiatowych nr 3506Z w m. Sarbinowo, 3504Z Sarbinowo – Gąski	Powiat Koszaliński	11.2023 r.	19 488 tys. zł

W raportowanym okresie Grupa ONDE realizowała między innymi następujące projekty w tym segmencie⁷:

- Projekt S3

ONDE jest stroną konsorcjum, realizującego zadanie polegające na zaprojektowaniu i wybudowaniu drogi S3 Legnica (A4) – Lubawka, odcinka od węzła Kamienna Góra Północ (z węzłem) do granicy państwa, o długości około 15,3 km. Podział kosztów oraz zysków (bądź ewentualnych strat) ustalono w stosunku 50% dla każdego z konsorcjantów. Kwota przychodu partnerów konsorcjum z tytułu kontraktu wyniesie łącznie 899,5 mln zł netto. Do 30 czerwca 2023 r. konsorcjum zafakturowało 91,37% ceny kontraktowej na dzień 30.06.2023 r. na podstawie umowy głównej, zawartej w 2018 r. ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez GDDKiA.

- Przebudowa DW 152 na odcinku Świdwin – Połczyn Zdrój - etap I

Dla województwa zachodniopomorskiego ONDE realizuje roboty polegające na przebudowie drogi wojewódzkiej nr 152 na odcinku Świdwin – Połczyn Zdrój - etap I. Wynagrodzenie z tytułu realizacji umowy wyniesie 57,8 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 26,9% prac na podstawie umowy głównej.

- Prace projektowe i roboty drogowe w trybie zaprojektuj i wybuduj dla zadania pn.: Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 270 Brześć Kujawski – Izbica Kujawska – Koło – Budowa obwodnicy m. Lubraniec

Dla województwa kujawsko-pomorskiego ONDE realizuje roboty polegające na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 270. Wynagrodzenie z tytułu realizacji umowy wyniesie 46,6 mln zł netto. Na 30 czerwca 2023 r. zafakturowano 50,2% prac na podstawie umowy głównej.

⁷ Kwoty wynagrodzeń wskazano zgodnie ze stanem na 30.06.2023 r.

1.1.3 Segment „Pozostałe”

W I półroczu 2023 r. Spółka nie zawarła kontraktów o wartości powyżej 15 mln zł w segmencie „Pozostałe”.

1.1.4 Segment „Projekty OZE”

Segment projektów OZE zorientowany jest na rozwijanie projektów fotowoltaicznych oraz wiatrowych do momentu osiągnięcia przez nie statusu gotowości do budowy, a następnie na ich wykonawstwo i dalszą odsprzedaż (model *develop, build and sell*).

Segment rozwijany jest dwuetapowo:

- etap pozyskania projektu OZE – ONDE uzyskuje projekty farm fotowoltaicznych lub wiatrowych na różnym etapie ich przygotowania. Pierwszy rodzaj projektów to takie, które w momencie akwizycji są na bardzo wczesnym etapie przygotowania (greenfield), tj. została podpisana umowa dzierżawy gruntów, natomiast nie zostały wydane decyzje w zakresie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, pozwolenia na budowę, projekty nie wygrały aukcji organizowanej przez URE lub nie mają podpisanej lub zagwarantowanej umowy zakupu energii (PPA). Drugi rodzaj projektów to te bardziej zaawansowane, tj. takie, które mają pozwolenie na budowę, zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji OZE lub wygrały aukcję OZE organizowaną przez URE.

Grupa ONDE samodzielnie lub we współpracy z innym partnerami realizuje wszystkie kroki niezbędne do skutecznego rozwijania projektów OZE – zabezpiecza odpowiednie prawa, uzyskuje warunki przyłączenia, uzyskuje wymagane decyzje administracyjne i zabezpiecza niezbędną dodatkową infrastrukturę.

- etap sprzedaży rozwiniętych projektów OZE – Grupa może sprzedawać już rozwinięte projekty OZE ostatecznemu inwestorowi poprzez zbycie udziałów w spółkach celowych utworzonych wyłącznie do realizacji projektów OZE.

Na 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała projekty własne o łącznej mocy ok. 770 MW, z czego ok. 69 MW to projekty wiatrowe. Projekt Serby o mocy 80 MW ma wygraną aukcję. Kolejne 129 MW, z czego 69 MW to projekty farm wiatrowych, to inwestycje z projektem i pozwoleniem na budowę. Dalsze około 205 MW to projekty z warunkami przyłączeniowymi i około 355 MW z wnioskiem o ich uzyskanie (z czego dwa projekty uzyskały warunki przyłączenia: WTL160 – moc 3,6 MW, WTL20 – moc 14 MW).

W raportowanym okresie miała miejsce sprzedaż 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o. Spółka ta jest właścicielem dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 18 MW, zlokalizowanych w Giżycku. W I kwartale 2023 r. rozpoczęła się w nich rozruchowa produkcja energii elektrycznej. Spółka poinformowała o zawarciu umowy sprzedaży w raporcie bieżącym nr 15/2023.

29 czerwca 2023 r. ONDE S.A. opublikowała informację o zawarciu z ENGIE Zielona Energia sp. z o.o. w tym dniu bezwarunkowej umowy sprzedaży 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o. Zgodnie z umową wartość Cyranki w formule *enterprise value* została ustalona na kwotę ok. 75,0 mln zł. Ostateczna kwota, którą ONDE S.A. otrzymała od kupującego w ramach transakcji, została skorygowana o wartość kapitału obrotowego netto oraz wartość zadłużenia netto Cyranki – w tym zadłużenia z tytułu kredytów na finansowanie budowy projektów, o zawarciu których Spółka informowała w dniu 27 stycznia 2023 roku raportem bieżącym nr 5/2023, do spłaty którego w ramach transakcji kupujący się zobowiązał. Przeniesienie tytułu własności do udziałów nastąpiło z chwilą zapłaty ceny skorygowanej o właściwe korekty oraz spłaty ww. zadłużenia, tj. 30 czerwca 2023 r.

W rezultacie na koniec I półrocza 2023 r. aktualny (projekty nabyte) oraz planowany (projekty zabezpieczone oraz listy intencyjne) portfel projektów składał się z następujących projektów:

Typ	Nazwa projektu	PV / Wiatr	Etap transakcji	Etap projektu	Skala (MW)	Potencjalna komercjalizacja	Udział (w proc.)	ONDE
Zakupione	Serby	PV	Umowa przyrzeczona	Z aukcją	80	2024 r.		50%
Zakupione	Projekty spółek WTL	PV	Umowa przyrzeczona	Wniosek o przyłączenie lub z warunkami przyłączenia	355	2025 r.		100%
Zakupione	Kazimierz Biskupi	Wiatr	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	34,2	2024 r.		50%
Zakupione	Rejowiec	PV	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	40	2024 r.		100%
Zakupione	Kadłubia I	PV	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	9,2	2024 r.		100%
Zakupione	Szczepanów	PV	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	8	2024 r.		100%
Zabezpieczone	Jankowa Żagańska	PV	Umowa przedwstępna	Z warunkami przyłączenia	8	2024 r.		100%
Zakupione	Kadłubia II	PV	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	8	2024 r.		100%
Zakupione	Ciechanów	PV	Umowa przyrzeczona	Z warunkami przyłączenia	7	2024 r.		100%
Zakupione	Szybowice	Wiatr	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	35,2	2024 r.		50%
Zakupione	Park Lewańd	PV	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	25	2024 r.		100%
Zakupione	Włoszakowice	PV	Umowa przyrzeczona	Pozwolenie na budowę	10	2024 r.		100%
Zakupione	Kazimierz Biskupi Solar	PV	Umowa przyrzeczona	Z warunkami przyłączenia	150	2024 r.		50%

Ponadto po dniu bilansowym, 7 lipca 2023 r., spółka ONDE S.A. zawarła umowy przyręczone nabycia 100% udziałów w dwóch spółkach celowych będących właścicielami projektów dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 23 MW, zlokalizowanych w województwie dolnośląskim.

Dodatkowe informacje na temat zawartych umów znajdują się w punkcie 5.5 Sprawozdania.

1.2 OTOCZENIE BIZNESOWE I MAKROEKONOMICZNE

1.2.1 Otoczenie regulacyjne

Istotny dla bieżącej i przyszłej działalności Grupy ONDE jest kształt regulacji prawnych obowiązujących w Polsce, głównie z zakresu budownictwa i energetyki. Obowiązujące i będące w trakcie prac legislacyjnych przepisy mają wpływ m.in. na sposób realizacji projektów, możliwość zdobywania nowych zleceń i zawierania umów, a także ograniczenia i szanse dla rozwoju energetyki odnawialnej. Z tego powodu Grupa ONDE monitoruje zachodzące zmiany legislacyjne, ocenia ich możliwe implikacje dla prowadzonej działalności i dąży do minimalizacji prawdopodobieństwa wystąpienia zidentyfikowanych zagrożeń oraz wykorzystania wynikających z nich szans.

Do głównych regulacji, mających największe znaczenie dla Grupy ONDE oraz sektora zalicza się:

- Prawo zamówień publicznych

Część umów zawieranych przez Spółkę w segmencie budownictwa drogowo-inżynierskiego stanowią umowy, do których zastosowanie mają przepisy Prawa Zamówień Publicznych (dalej „PZP”), które określają m.in. zasady udzielania zamówień, etapy prowadzenia postępowania, szczególne instrumenty i procedury w zakresie zamówień, środki ochrony prawnej, sposoby pozasądowego rozwiązywania sporów oraz zakres kontroli i kar pieniężnych. PZP ma zastosowanie do projektów zamawianych przez podmiot publiczny, zwykle w drodze przetargów. Co istotne dla działalności Grupy ONDE, umowy zawierane w trybie PZP podlegają ustawowemu reżimowi, w szczególności w zakresie zmian postanowień do zawartych kontraktów, warunków odstąpienia, okresu obowiązywania, jak i dopuszczalnych zabezpieczeń umowy (m.in. należytego wykonania, zaliczki, odpowiedzialności za wady).

- Prawo budowlane

Prawo budowlane (dalej „PB”) reguluje kwestie administracyjno-prawne realizowania robót budowlanych. PB określa normy dla przygotowania oraz prowadzenia procesu budowlano-inwestycyjnego, przykładowo: związane z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych (pozwolenia na budowę, użytkowanie wybudowanego obiektu itp.). Przepisy PB zawierają także regulacje w zakresie projektowania, budowy, utrzymania, rozbioru i remontowania obiektów budowlanych oraz określają zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach. Co istotne dla Grupy, rozpoczęcie realizacji odbywa się w oparciu o pozwolenie na budowę, którego ważność wygasa, jeżeli prace budowlane nie zostały rozpoczęte przed upływem 3 lat od jego uzyskania lub gdy realizacja robót została przerwana na okres dłuższy niż 3 lata. Dodatkowo, zakończenie realizacji procesu budowlanego wiąże się z koniecznością dopełnienia innych czynności przewidzianych w PB, takich jak uzyskanie pozwolenia na użytkowanie obiektu.

- Kodeks cywilny

Przepisy Kodeksu cywilnego (dalej „KC”) regulują podstawowe zagadnienia dotyczące zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym, w tym umów o roboty budowlane oraz o wykonanie remontu budynku lub budowli. Co istotne dla Grupy ONDE, KC określa m.in. zasady solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych czy prawo do żądania od inwestora gwarancji zapłaty za roboty budowlane, która może przybrać postać gwarancji bankowej, ubezpieczeniowej, a także akredytywy bankowej lub poręczenia banku udzielonego na zlecenie inwestora. Powyższe zasady znajdują również zastosowanie do umów zawartych między wykonawcą (generalnym wykonawcą) i dalszymi wykonawcami (podwykonawcami).

- Prawo energetyczne i Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.

Ustawa Prawo energetyczne (dalej „PE”) oraz akty wykonawcze określają zasady kształtowania polityki energetycznej państwa, zasady i warunki zaopatrzenia oraz użytkowania paliw i energii (w tym ciepła), jak i działalności przedsiębiorstw energetycznych, a także wskazuje organy właściwe w sprawach gospodarki paliwami i energią. PE określa również zasady kształtowania polityki energetycznej państwa, a obowiązującym dokumentem w tym zakresie jest Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. (dalej „PEP 2040”). Kluczowymi dla Grupy elementami PEP 2040 są m.in. cele wzrostu udziału OZE we wszystkich sektorach i technologiach, obejmujący wzrost udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto do co najmniej 23% i nie mniej niż 32% w elektroenergetyce (głównie poprzez energię wiatrową oraz fotowoltaiczną) oraz wzrost mocy zainstalowanych w fotowoltaice do ok. 5-7 GW w 2030 r. i ok. 10-16 GW w 2040 r.

W 2022 r. weszła w życie ustawa z 29 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii, m.in. znosząca obowiązek sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej na giełdzie towarowej (tzw. obbligo giełdowe).

- Ustawa o odnawialnych źródłach energii

Ustawa o odnawialnych źródłach energii (dalej „Ustawa OZE”) określa zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z OZE, biogazu rolniczego w instalacjach OZE oraz wytwarzania biopłynów. Ustawa OZE określa również m.in. mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej z OZE, biogazu rolniczego oraz ciepła w instalacjach OZE jak i zasady współpracy międzynarodowej w zakresie OZE oraz wspólnych projektów inwestycyjnych.

Ustawa OZE reguluje m.in. funkcjonowanie systemu aukcyjnego - mechanizmu wsparcia dla wytwórców energii elektrycznej z instalacji OZE. W ramach aukcji, wytwórca składa ofertę na sprzedaż energii elektrycznej z instalacji po cenie, za jaką zobowiązuje się sprzedać zadeklarowany wolumen energii w kolejnych latach. Wytwórca wygrywający aukcję dzięki najniższej cenie uzyskuje gwarantowane wsparcie w okresie od wprowadzenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w instalacji przez maksymalnie kolejne 15 lat.

W pierwszych kwartałach 2023 r. procedowany był projekt ustawy o zmianie Ustawy OZE. Ma on wdrożyć do polskiego prawa szereg zapisów z unijnej dyrektywy o odnawialnych źródłach energii (RED II) – w tym związanych z gwarancjami pochodzenia, procedurami administracyjnymi, zastosowaniem OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie. Nowy projekt ma między innymi uwzględniać zmianę sposobu określania mocy instalacji fotowoltaicznej, a także zawierać nowe przepisy w obszarze magazynowania energii. W nowelizacji mają się także pojawić nowe regulacje dla klastrów energii i hybrydowych instalacji OZE oraz przepisy zakładające dodatkowe wsparcie dla instalacji, którym upływa 15-letni okres wsparcia (mające pokrywać uzasadnione koszty operacyjne takich instalacji).

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez przedstawiciela Ministerstwa Klimatu i Środowiska szacuje się, że zmiany wprowadzone w nowelizacji pozwolą na zwiększenie możliwości przyłączenia do sieci ok. 5 GW mocy z OZE.

- Ustawa Odległościowa

Ustawa Odległościowa określa m.in. warunki, tryb lokalizacji i budowy elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej.

W kwietniu br. weszła w życie nowelizacja ww. ustawy, która przewiduje, że nowe turbiny wiatrowe będą mogły być lokowane tylko na podstawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (dalej „MPZP”). Podstawą dla określania odległości minimalnej – pomiędzy 10-krotnością maksymalnej wysokości turbiny (reguła 10H), a 700 m dla budynków mieszkalnych – będą m.in. wyniki przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej „SOOŚ”) wykonywanej w ramach MPZP. W SOOŚ analizowany będzie m.in. wpływ emisji hałasu na otoczenie i zdrowie mieszkańców. Władze gminy nie będą mogły odstąpić od wykonania SOOŚ dla projektu MPZP, który uwzględnia elektrownię wiatrową.

Nowelizacja utrzymuje zakaz budowy turbin na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000. Dodatkowo nowelizacja przewiduje, że inwestor przeznaczy co najmniej 10 proc. mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej mieszkańcom gminy, którzy korzystaliby z energii elektrycznej na zasadzie prosumenta wirtualnego. Każdy mieszkaniec tej gminy będzie mógł objąć udział nie większy niż 2 kW i odbierać energię elektryczną w cenie wynikającej z kalkulacji maksymalnego kosztu budowy.

- Prawo ochrony środowiska

Uregulowania prawa ochrony środowiska dotyczą zarówno istniejących już obiektów, jak również samego procesu inwestycyjno-budowlanego. Przepisy te zakładają również, że eksploatacja instalacji, która powoduje m.in. emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych, nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Prawo ochrony środowiska przewiduje odpowiedzialność cywilną, karną i administracyjną za naruszenie jej przepisów lub pozwoleń wydanych na jej podstawie. Określa również sytuacje, w których może dojść do wstrzymania użytkowania instalacji (m.in. w przypadku użytkowania instalacji bez wymaganego pozwolenia integracyjnego).

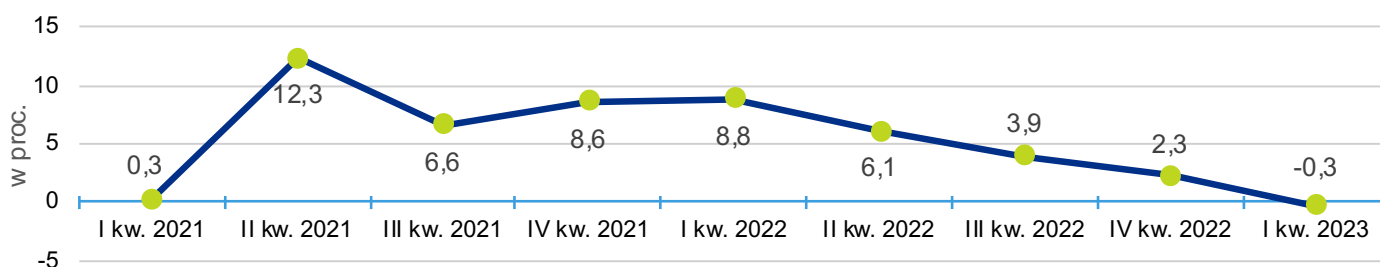
- Ustawa OOS

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej „Ustawa OOS”) uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane w przypadku realizacji planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Za takie uznaje się większość inwestycji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z OZE (w szczególności projekty lądowych farm wiatrowych). Przepisy ustawy wpływają na tempo realizacji inwestycji, ponieważ dopiero po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (określającą wymogi dotyczące przedsięwzięcia w zakresie środowiska) inwestor może wnioskować o decyzję o pozwoleniu na budowę.

1.2.2 Wskaźniki gospodarcze

W I kwartale 2023 r. PKB (niewyrównany sezonowo) zanotował spadek – zmniejszył się realnie o 0,3% r/r, podczas gdy w I kwartale ub.r. odnotowano jego wzrost o 8,8%.

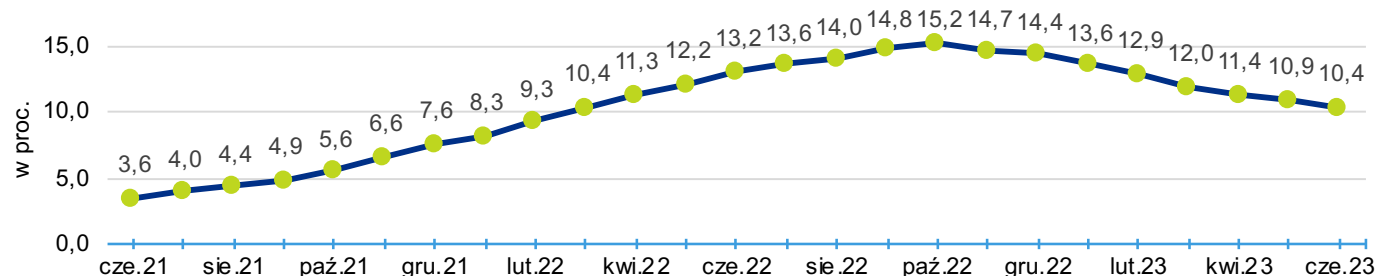
Wykres 1 Dynamika PKB Polski

Źródło: GUS

W czerwcu 2023 r. stopa bezrobocia rejestrowanego sięgnęła 5,0% i była o 0,2 pp. niższa w stosunku r/r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w czerwcu r/r o 0,2%, zaś w całym I półroczu br. o 0,7%. Natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tym sektorze wzrosło o 11,9% względem czerwca ub.r. oraz o 12,7% r/r w I półroczu.

Wykres 2 Dynamika cen produkcji budowlano-montażowej

Źródło: GUS

Według danych GUS wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w Polsce wzrósł w I półroczu 2023 r. o 15,0% wobec I półrocza 2022 r., zaś w czerwcu zwiększył się o 11,5% r/r (przy wzroście cen towarów – o 11,4% i usług – o 11,7%). Wzrost cen producentów w budownictwie osiągnął w czerwcu br. 10,4% r/r. W ciągu całego półrocza wzrost cen produkcji budowlano-montażowej wyniósł 11,9% w odniesieniu do analogicznego okresu 2022 r.

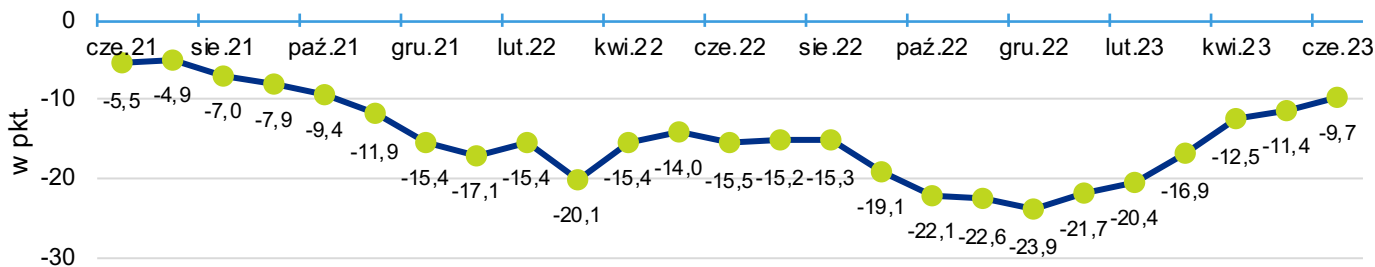
1.2.3 Koniunktura sektora budowlanego

W czerwcu 2023 r. wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie publikowany przez GUS kształtował się na poziomie -9,7. Poprawę koniunktury sygnalizowało 10,0% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 19,7% (pozostałe przedsiębiorstwa nie wskazały zmiany).

Oceny dotyczące bieżącego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym oraz sytuacji finansowej poprawiły się względem poprzedniego miesiąca, podobnie jak prognozy sytuacji finansowej. Jednocześnie przewidywania w zakresie portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym pozostawały niekorzystne. Zgłaszano wzrost opoźnień za wykonane roboty budowlano-montażowe.

Sektor budowlany przewiduje w dalszym ciągu ograniczenie zatrudnienia i wzrost cen robót budowlano-montażowych.

Wykres 3 Zmiana oceny koniunktury sektora budowlanego

Źródło: GUS

Wśród najważniejszych wyzwań sektora wskazywane były trudności związane z kosztami zatrudnienia (71,6% w czerwcu br., 71,4% w czerwcu ub.r.), kosztami materiałów (65,6% w czerwcu br., 77,3% w analogicznym miesiącu ub.r.), niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej (59,5% w czerwcu br., 70,0% w czerwcu ub.r.) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (56,6% w czerwcu br., 58,9% w czerwcu ub.r.).

1.2.4 Perspektywy rynkowe

Według przygotowanego przez Forum Energii raportu „Transformacja energetyczna w Polsce. Edycja 2022” produkcja z OZE w 2021 r. była rekordowa i wyniosła 30 TWh. Kolejny rok przyczynił się do pobicia kolejnego rekordu, ponieważ produkcja z OZE wzrosła o niemal 9 TWh. W 2022 r. polskie elektrownie fotowoltaiczne podwoiły swoją generację, dostarczając o niemal 5 TWh więcej niż rok wcześniej. O jedną czwartą więcej (4 TWh) dostarczyły także elektrownie wiatrowe.

Na koniec 2022 r. w OZE zainstalowanych było prawie 22,7 GW, co oznacza przyrost o 6 GW (+36% r/r). Moc instalacji fotowoltaicznych stanowiła 54% wszystkich odnawialnych źródeł energii, natomiast farmy wiatrowe stanowiły 36,4% produkcji OZE.

Energetyka wiatrowa

Grupa ONDE działa na dynamicznie rozwijającym się rynku odnawialnych źródeł energii, który jest kluczowym elementem transformacji energetycznej Polski i Europy. Jak wynika z raportu WindEurope, „Energia wiatrowa w Europie: statystyki z 2021 r. i prognozy na lata 2022–2026”, prognoza na lata 2022–2026 obejmuje zainstalowanie 116 GW nowych mocy wiatrowych (według scenariusza realistycznego).

Krajowy Plan Działań na Rzecz Energii i Klimatu przewiduje zwiększenie mocy instalacji OZE w Polsce do 24 GW w 2030 r. i 37 GW w 2040 r. także wzrost udziału produkcji energii elektrycznej pochodzącej z OZE do 32% i 40% (do 2030 r. i 2040 r.). Na koniec 2022 r. moc zainstalowana farm wiatrowych wyniosła 8,3 GW. W porównaniu do roku ubiegłego wzrosła o 16%.

Czynnikiem pozytywnym dla perspektyw biznesowych Grupy ONDE jest nowelizacja Ustawy Odległościowej, która weszła w życie w kwietniu 2023 r. Odejście od tzw. zasady 10H pozwoli w przyszłości na realizację nowych inwestycji w zakresie budowy elektrowni wiatrowych.

Energetyka słoneczna

Energetyka słoneczna (dalej „PV”) rozwija się obecnie najszybciej ze wszystkich sektorów OZE w Polsce. Według Instytutu Energetyki Odnawialnej dzięki instalacji 4,5 GW nowych mocy fotowoltaicznych, Polska powinna zająć trzecie miejsce w Europie pod względem przyrostowym, zaraz po Niemczech (7 GW) oraz Hiszpanii (5,2 GW). Rok 2022 po raz pierwszy należał do dużych farm PV, których dynamicznie zaczęło przybywać i w 2023 r. będzie jeszcze więcej, biorąc pod uwagę aukcje OZE, projekty komercyjne i wydane warunki przyłączenia do sieci.

W strukturze mocy zainstalowanej OZE dominuje energia słoneczna. W 2022 r. moc zainstalowana wzrosła o 4,5 GW, zaś łączna moc zainstalowana przekroczyła 12 GW. Jest to wzrost o 58,7% r/r. Instalacje prosumenckie PV miały moc 8,8 GW.

Development

Działalność w obszarze budowy własnych Odnawialnych Źródeł Energii opiera się na modelu *develop, build and sell*. Na 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała projekty własne o łącznej mocy ok. 770 MW, z czego ok. 69 MW to projekty wiatrowe.

Strategia ONDE w perspektywie długoterminowej zakłada podjęcie działalności w zakresie wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej ze zbudowanych przez Grupę instalacji fotowoltaicznych.

Ze względu na obecne uwarunkowania rynkowe oraz regulacyjne – zwłaszcza wyższe prawdopodobieństwo nieotrzymania warunków przyłączeniowych – wzrosło ryzyko dla części portfela projektów Grupy ONDE. W obliczu tej zmiany Spółka skupi się na akwizycji bardziej zaawansowanych projektów OZE, które mają co najmniej uzyskane warunki przyłączeniowe. Nabycie takich projektów co do zasady jest droższe, jednak niesie za sobą istotnie niższe ryzyko.

Budownictwo drogowe

Istotny dla działalności Grupy w segmencie „Budownictwo drogowo-inżynieryjne jest kształt rządowych programów infrastrukturalnych, takich jak Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.) o budżecie w wysokości około 292 mld złotych, w którego ramach realizowane są m.in. projekty budowy i modernizacji dróg.

Zagrożeniem dla kontraktów długoterminowych był pierwotnie ustalony 5-procentowy limit waloryzacji. Pozytywną zmianą w segmencie budownictwa drogowego było podniesienie w lutym 2022 r. prognozy waloryzacji do 10% dla przetargów ogłaszanych w 2022 r. realizowanych dla GDDKiA w systemie Projektuj i buduj. W maju br. Rada Ministrów zwiększyła również do 10 proc. limity waloryzacji dla umów zawartych przez GDDKiA przed lutym br. na realizację dróg krajowych. Waloryzacja obejmuje 50% wartości kontraktu.

Zwiększające się obciążenia budżetów samorządowych wpływają na zmniejszenie liczby projektów realizowanych przez tę grupę inwestorów. Problem finansowania projektów infrastrukturalnych narodzi się po zakończeniu aktualnej perspektywy unijnej. Jedną z metod na rozwiązanie sytuacji może być częstsze wykorzystanie formuły partnerstwa publiczno-prywatnego jako sposobu finansowania inwestycji.

Rozwój działalności za granicą

W 2022 r. Grupa ONDE podjęła działania na rzecz dywersyfikacji rynków, na których działa.

W sierpniu 2022 r. ONDE pozyskała zlecenie, zaś we wrześniu podpisała kontrakt na wykonanie pierwszego projektu zagranicznego: wybudowanie fundamentów przy budowie farmy wiatrowej o łącznej mocy 60,5 MW dla duńskiego inwestora European Energy, z którym Spółka od lat współpracuje w Polsce. W ramach zlecenia dla spółki celowej ww. inwestora, UAB VEVP, ONDE wykonuje fundamenty pod turbiny wiatrowe o łącznej mocy 27,5 MW. W lutym 2023 r. ONDE pozyskała kolejne kontrakty na Litwie – na prace przy budowie farmy wiatrowej o łącznej mocy 80 MW dla spółki z grupy Enefit Green, UAB „Energijos žara”, za 25,7 mln euro.

2.1 WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY ONDE

Tabela 4 Wybrane dane finansowe Grupy ONDE (skonsolidowane)

w tys. zł	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2022	Zmiana (w tys. zł)	Zmiana (w proc.)
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	500 639	525 190	-24 551	-4,7%
Zysk brutto ze sprzedaży	41 990	32 772	9 218	28,1%
Zysk z działalności operacyjnej + amortyzacja (EBITDA)	22 938	10 453	12 485	119,4%
Zysk/strata z działalności operacyjnej (EBIT)	18 387	6 716	11 671	173,8%
Zysk brutto	13 483	2 928	10 555	360,5%
Zysk netto	12 463	1 220	11 243	921,6%
Całkowity dochód	12 463	1 220	11 243	921,6%

	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2022	Różnica (w tys. zł)	Różnica (w %)
Przepływy z działalności operacyjnej	42 169	-139 761	181 930	_*
Przepływy z działalności inwestycyjnej	-549	-11 128	10 579	_*
Przepływy z działalności finansowej	-39 914	58 990	-98 904	_*
Przepływy pieniężne netto	1 706	-91 899	93 605	_*

*Nie wskazano zmiany ze względu na ryzyko wprowadzenia w błąd poprzez prezentację danych w % ze względu na ujemną bazę

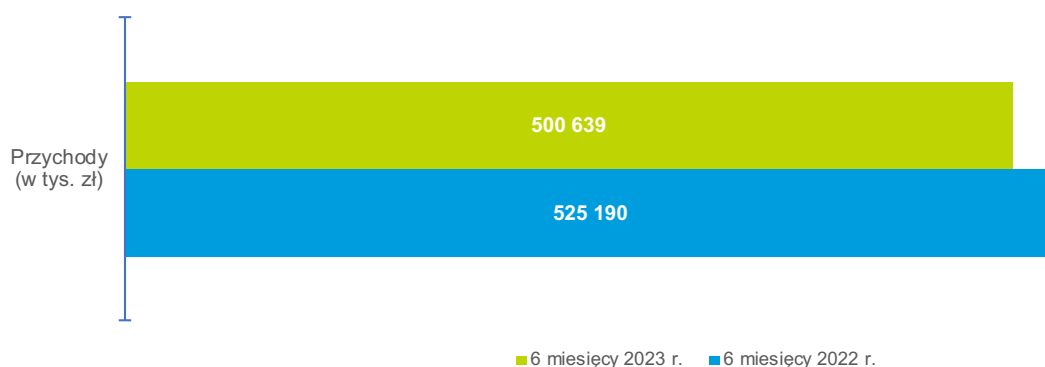
	Stan na 30 czerwca 2023 r.	Stan na 31 grudnia 2022 r.	Zmiana (w tys. zł)	Zmiana (w proc.)
Aktywa ogółem	651 859	618 019	33 840	5,5%
Aktywa trwałe	100 233	107 634	-7 401	-6,9%
Aktywa obrotowe	551 626	510 385	41 241	8,1%
Kapitał własny	323 388	310 925	12 463	4,0%
Zobowiązania razem	328 471	307 094	21 377	7,0%
Zobowiązania długoterminowe	41 117	51 175	-10 058	-19,7%
Zobowiązania krótkoterminowe	287 354	255 919	31 435	12,3%

2.2 PRZYCHODY, ZYSKI I MARŻE GRUPY ONDE

W I półroczu 2023 r. Grupa ONDE wypracowała przychody w wysokości 500,6 mln zł, tj. o 4,7% (24,6 mln zł) niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Spadek przychodów jest przede wszystkim pochodną harmonogramów robót budowlanych (w pierwszych miesiącach br. ONDE realizowało i rozliczyło mniej prac niż w tym samym okresie rok wcześniej).

Jednocześnie Spółka odbudowywała swój portfel projektów. Na 30 czerwca 2023 r. backlog Grupy wynosił 792 mln zł, a do dnia publikacji Sprawozdania Grupa pozyskała kolejny kontrakt. Stopniowe zwiększanie zaawansowania realizowanych prac budowlanych oraz rozpoczynanie nowych kontraktów będzie odzwierciedlone w wynikach kolejnych okresów.

Wykres 4 Przychody Grupy ONDE

Koszty

W I półroczu 2023 r. Grupa w dalszym ciągu mierzyła się z kosztami, które pomimo stabilizowania się, nadal znajdują się na wysokich poziomach. Zrekompensowanie cen materiałów budowlanych i komponentów, ale także innych kosztów, nie było w pełni możliwe ze względu na kontraktowane z góry wynagrodzenie netto Grupy z tytułu realizacji projektów budowlanych. Zarząd wskazuje również, że część projektów realizowanych w raportowanym okresie to kontrakty pozyskane jeszcze przed wybuchem wojny w Ukrainie, na warunkach dostosowanych do ówczesnych realiów rynkowych. Grupa wynegocjowała już z częścią inwestorów i zamawiających waloryzację części kontraktów i nadal prowadzi w tym zakresie dalsze rozmowy.

Nominalnie koszty sprzedanych dóbr i usług zmniejszyły się o 6,9% (33,8 mln zł) r/r, zaś ich spadek jest pochodną m.in. niższych przychodów w omawianym okresie. Z perspektywy zarządzania kosztami ważne jest to, że Grupa ONDE przy realizacjach korzysta z usług podwykonawców, co pozwala jej na elastyczne zarządzanie kosztami. Oznacza to, że zmniejszenie liczby realizowanych kontraktów w sezonie budowlanym nie jest równoznaczne z powstawaniem istotnych nadwyżek mocy produkcyjnych i przerobowych – zarówno po stronie ludzi, jak i sprzętu – które generowałyby wysokie koszty stałe.

Koszty ogólnego zarządu spadły w raportowanym okresie o 11,9% (2,8 mln zł) r/r, do 20,5 mln zł. To przede wszystkim wynik niewykorzystanych zdolności produkcyjnych br. oraz niższego podatku PCC.

W bieżącym okresie opłaty 0,9% wartości wystawionych faktur sprzedażowych poniesionej na rzecz ERBUD S.A. zwiększyły się do wysokości 4,3 mln zł (wobec 4,1 mln zł rok wcześniej).

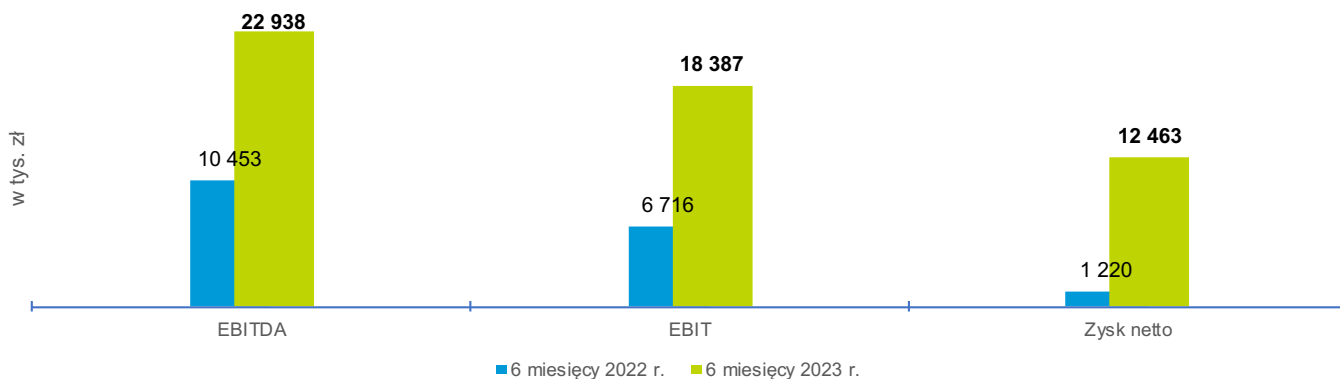
W I półroczu 2023 r. Grupa ONDE odnotowała, podobnie jak wszystkie firmy działające w Polsce, wysokie koszty obsługi zadłużenia. Jednakże dzięki zmniejszeniu się zadłużenia Grupa zanotowała obniżenie kosztów odsetek od kredytów oraz ujemnych różnic kursowych o 17,8%, do 5,4 mln zł. Jednocześnie w raportowanym okresie zmniejszyły się przychody finansowe do 0,9 mln zł – przede wszystkim za sprawą dyskonta rozrachunków (jego duża wartość w poprzednim roku była pochodną wzrostu stóp procentowych).

Zyski

W rezultacie spadku przychodów przy jednoczesnym wyższym spadku kosztów w okresie pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. zysk Grupy na poziomie EBITDA wyniósł 22,9 mln zł i był o 119,4% (12,5 mln zł) wyższy od wyniku za analogiczny okres poprzedniego roku. Zysk z działalności operacyjnej wzrósł o 173,8% (11,7 mln zł) i

wyniósł 18,4 mln zł. Z kolei zysk netto – przede wszystkim za sprawą sprzedaży 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o. – zwiększył się o 921,6% (11,2 mln zł), do 12,5 mln zł.

Wykres 5 Zyski Grupy ONDE

Marże

W okresie pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. Grupa ONDE osiągnęła wyższą marżę brutto na sprzedaży w wysokości 8,4% (wzrost o 2,2 pp. r/r), co jest pochodną sprzedaży 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o. oraz zawarcia nowych kontraktów w segmencie budownictwa drogowo-inżynierskiego w II połowie ub.r. oraz w roku bieżącym, które kalkulowane były po nowych marżach.

W kontekście przyszłych okresów stabilizacja cen pozwala Zarządowi na prognozowanie z większym prawdopodobieństwem wyników uzyskiwanych na kontraktach oraz skoncentrowanie się na inwestycjach w kolejne projekty własne OZE.

Marże EBIT i EBITDA wyniosły odpowiednio: 3,7% (2,4 pp. r/r) oraz 4,6% (2,6 pp. r/r). Marża zysku netto wyniosła 2,5% przy marży 0,2% osiągniętej rok wcześniej.

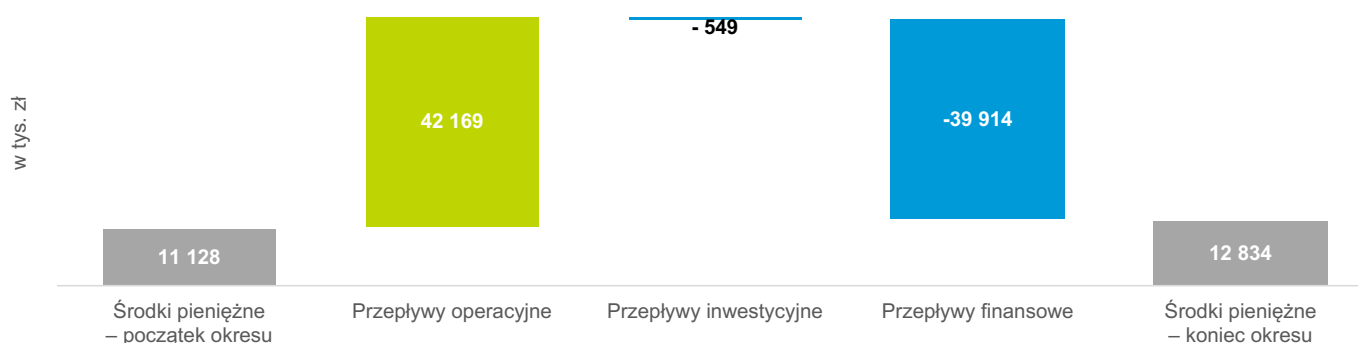
Sezonowość

Sprzedaż usług budowlano-montażowych charakteryzuje się sezonowością. Wynika ona z panujących w danym roku warunków atmosferycznych i ich wpływu na szybkość postępu prac. W rezultacie najniższe przychody Grupy są zazwyczaj osiągane w pierwszym kwartale.

2.3 PRZEPIŁY PNIĘŻNE

W pierwszych sześciu miesiącach 2023 r. przepływy pieniężne Grupy ONDE wyniosły 1,7 mln zł (wobec -91,9 mln zł rok wcześniej), co jest związane m.in. z wyższym wynikiem brutto. W rezultacie na koniec czerwca 2023 r. Grupa posiadała środki pieniężne w kwocie 12,8 mln zł.

Wykres 6 Przepływy pieniężne

Na taki wynik złożyły się:

- **Dodatnie przepływy z działalności operacyjnej: 42,2 mln zł**

To przede wszystkim efekt wyniku brutto (13,5 mln zł), zmian w kapitale obrotowym (25,0 mln zł) oraz zapłaty podatku dochodowego (-5,1 mln zł).

- **Ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej: 0,5 mln zł**

To wynik wpływów z pożyczek (19,2 mln zł), wydatków z tytułu udzielenia pożyczek (-17,8 mln zł) oraz nabycia rzeczowych aktywów trwałych (-1,8 mln zł).

- **Ujemne przepływy z działalności finansowej: -39,9 mln zł**

To przede wszystkim rezultat spłaty zadłużenia kredytowego i leasingowego wraz z odsetkami (-41,5 mln).

Szczegółowy rachunek przepływów pieniężnych znajduje się w Skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ONDE.

2.4 SYTUACJA FINANSOWA

Suma bilansowa Grupy ONDE na 30 czerwca 2023 r. wynosiła 651,9 mln zł i była o 5,5% (33,8 mln zł) wyższa w porównaniu z końcem 2022 r. Na wyżej wymieniony wzrost wpłynęło zwiększenie się aktywów obrotowych.

Wielkość aktywów trwałych Grupy spadła w stosunku do 31 grudnia 2022 r. o 7,4 mln zł (-6,9%) – głównie ze względu na sprzedaż 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o., która dzierżawiła grunt, co wykazywane było w rzeczowych aktywach trwałych zgodnie z MSSF 16.

Wartość aktywów obrotowych Grupy wzrosła o 41,2 mln zł (8,1%), do kwoty 551,6 mln zł względem końca 2022 r. Wpłynęły na to przede wszystkim:

- niższa o 35,3 mln zł (-22,9%) wycena zapasów;
- wzrost wyceny kontraktów budowlanych o 47,6 mln zł (24,3%);
- zwiększenie o 24,8 mln zł poziomu należności z tytułu dostaw i usług w związku z postępowaniem realizacji projektów budowlanych;

Tabela 5 Wybrane dane bilansowe Grupy ONDE

	Stan na 30 czerwca 2023 r.	Stan na 31 grudnia 2022 r.	Zmiana (w tys. zł)	Zmiana (w proc.)
Aktywa ogółem	651 859	618 019	33 840	5,5%
Aktywa trwałe	100 233	107 634	-7 401	-6,9%
Aktywa obrotowe	551 626	510 385	41 241	8,1%
Kapitał własny	323 388	310 925	12 463	4,0%
Zobowiązania razem	328 471	307 094	21 377	7,0%
Zobowiązania długoterminowe	41 117	51 175	-10 058	-19,7%
Zobowiązania krótkoterminowe	287 354	255 919	31 435	12,3%

Na 30 czerwca 2023 r. kapitał własny Grupy wynosił 323,4 mln zł. Jego wzrost o 4,0% w porównaniu z końcem poprzedniego roku wynika przede wszystkim z zysku netto Spółki w I połowie bieżącego roku.

Zobowiązania długoterminowe Grupy w porównaniu z końcem grudnia 2022 r. spadły o 10,1 mln (-19,7%), co wynika przede wszystkim ze spłaty pozyskanego przez Cyrankę Sp. z o.o. kredytu na spłatę zobowiązań z tytułu budowy elektrowni fotowoltaicznej o mocy 18 MW pn. „Cyranka”.

Zobowiązania krótkoterminowe Grupy wzrosły o 31,4 mln zł (12,3%), do 287,4 mln zł. Wpłynęły na to przede wszystkim następujące czynniki:

- spadek zadłużenia w kwocie 32,0 mln (-49,7%);
- wzrost wyceny realizowanych kontraktów budowlanych o 19,2 mln zł (57,8%). Zasady wyceny kontraktów, w tym rozpoznawania stopnia ich wykonania, zostały opisane w nocie 2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego;
- wzrost zobowiązań z tytułu dostaw i usług w kwocie 42,6 mln (32,7%).

Szczegółowe sprawozdanie z sytuacji finansowej znajduje się w Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ONDE.

2.5 WYNIKI SEGMENTÓW

Grupa ONDE w okresie pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. z działalności w segmencie „Budownictwo w segmencie Odnawialnych Źródeł Energii” osiągnęła 368,6 mln zł przychodów, tj. o 14,7% mniej niż w analogicznym okresie 2022 r. Przychody osiągnięte w tym segmencie stanowiły 73,6% całkowitych przychodów Grupy (-8,6 pp. r/r).

Znacząco wyższy wynik osiągnął segment „Budownictwo drogowo-inżynieryjne”, który dostarczył o 43,3% więcej przychodów w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. W I półroczu 2023 r. odpowiadał on za 25,8% skonsolidowanych przychodów Grupy (+8,6 pp. r/r).

Tabela 6 Przychody ze sprzedaży w podziale na segmenty

w tys. zł	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2023	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2022	Zmiana (w tys. zł)	Zmiana (w proc.)
Budownictwo drogowo-inżynieryjne	129 099	90 099	39 000	43,3%
Budownictwo OZE	368 565	431 918	-63 353	-14,7%
Pozostałe	2 975	3 173	-198	-6,2%
Razem	500 639	525 190	-24 551	-4,7%

Tabela 7 Przychody ze sprzedaży w podziale na kraj i zagranicę

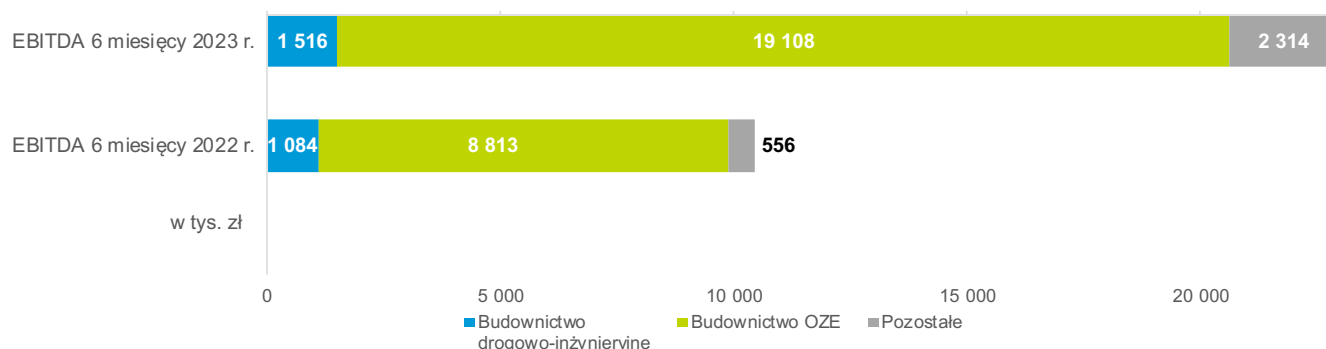
w tys. zł	6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2023			6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2022	
	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem	Kraj (Polska)	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:	498 687	1 952	500 639	525 190	525 190
Przychody rozpoznawane w czasie	476 174	1 952	478 126	519 176	519 176
Przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	22 513	-	22 513	6 014	6 014
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	85 560	-	85 560	82 875	82 875

Do wzrostu skonsolidowanego wyniku EBITDA o 12,5 mln zł w porównaniu z okresem sześciu miesięcy 2022 r. przyczynił się przede wszystkim wysoki wynik wypracowany w segmencie „Budownictwo OZE” w wysokości 19,1 mln zł (10,3 mln zł r/r), natomiast segment „Budownictwo drogowo-inżynieryjne” wypracował zysk EBITDA na poziomie 1,5 mln (+0,4 mln zł r/r). Wynik EBITDA na segmencie „Pozostałe” wzrósł do 2,3 mln (+1,8 mln zł r/r).

Wykres 7 Zmiana wyniku EBITDA w segmentach

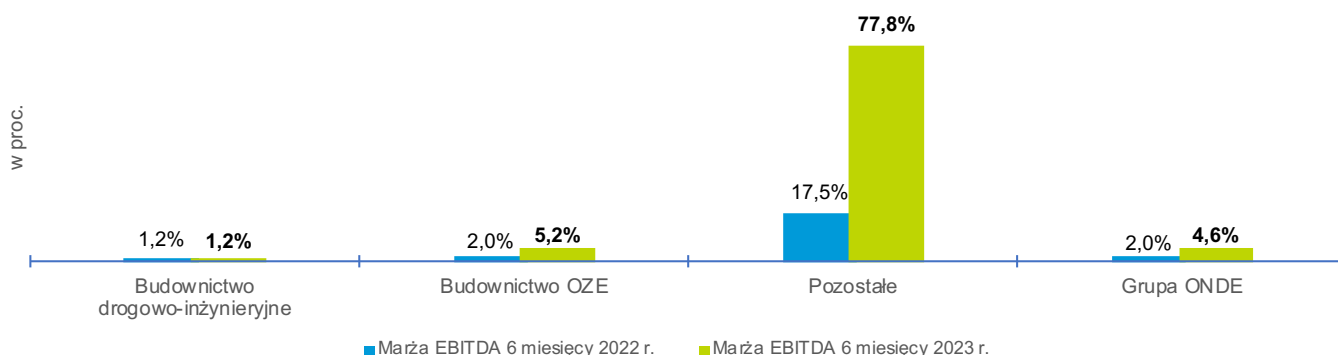

Wykres 8 EBITDA w podziale na segmenty

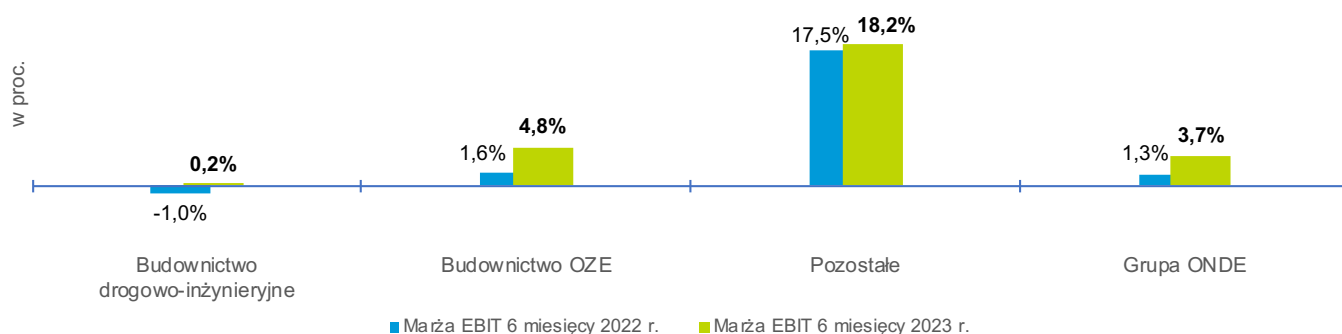
W I półroczu 2023 r. marże uzyskane przez Grupę – zarówno na poziomie EBITDA (4,6%), jak i EBIT (3,7%) – uległy zwiększeniu w stosunku do analogicznego okresu 2022 r.

Wykres 9 Marża EBITDA w segmentach

Największy wpływ na wskaźniki marżowości Grupy miały wyższe zyski związane zwłaszcza ze sprzedażą 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka Sp. z o.o. Zwiększenie marż EBITDA i EBIT wynika również z pozyskiwania przez Grupę kontraktów o lepszej marżowości oraz stabilizacji cen materiałów budowlanych.

Wykres 10 Marża EBIT w segmentach

2.6 WYBRANE DANE FINANSOWE ONDE S.A.

W I półroczu 2023 r. ONDE S.A., spółka dominująca w Grupie ONDE, osiągnęła przychody w wysokości 481,1 mln zł, o 15,1% (85,4 mln zł) niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Spadek przychodów jest przede wszystkim pochodną tegorocznych harmonogramów robót budowlanych (mniej zrealizowanych prac w I połowie br.).

W rezultacie spadku przychodów przy jednoczesnym spadku kosztów (ze względu na niższy wolumen sprzedaży), jednostkowy wynik EBITDA osiągnął poziom 14,9 mln zł, tj. o prawie 8% wyższy niż rok wcześniej. Zysk z działalności operacyjnej utrzymał się na podobnym poziomie (+0,4 mln zł) i wyniósł 10,5 mln zł, a zysk netto – przede wszystkim za sprawą niższych przychodów finansowych – zmniejszył się o 14,5% (0,9 mln zł) do 5,0 mln zł.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. ONDE S.A. osiągnęło marżę brutto na sprzedaży w wysokości 5,6% (spadek o 0,6 pp. r/r). Wynika to głównie z realizacji kontraktów zawartych przed wybuchem wojny w Ukrainie, na warunkach dostosowanych do ówczesnych realiów rynkowych. Jednocześnie zysk ze sprzedaży udziałów spółki zależnej pozwolił osiągnąć marżę EBIT i EBITDA odpowiednio: 2,2% (+0,4 pp. r/r) oraz 3,1% (+0,7 pp. r/r). Marża zysku netto wyniosła 1,0%, tj. poziom tej marży nie uległ zmianie r/r.

Tabela 8 Wybrane dane finansowe ONDE S.A. (jednostkowe)

w tys. zł	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2022	Zmiana (w tys. zł)	Zmiana (w proc.)
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	481 101	566 486	-85 385	-15,1%
Zysk brutto ze sprzedaży	27 116	35 573	-8 457	-23,8%
Zysk/strata z działalności operacyjnej + amortyzacja (EBITDA)	14 919	13 829	1 090	7,9%
Zysk/strata z działalności operacyjnej (EBIT)	10 501	10 110	391	3,9%
Zysk brutto	6 049	7 561	-1 512	-20,0%
Zysk netto	5 029	5 881	-852	-14,5%
Całkowity dochód	5 029	5 881	-852	-14,5%

	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023	okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2022	Różnica (w tys. zł)	Różnica (w %)
Przepływy z działalności operacyjnej	26 414	-113 344	139 758	123,3%
Przepływy z działalności inwestycyjnej	16 579	-37 854	54 433	143,8%
Przepływy z działalności finansowej	-39 904	59 396	-99 300	-167,2%
Przepływy pieniężne netto	3 089	-91 802	94 891	103,4%

	Stan na 30 czerwca 2023 r.	Stan na 31 grudnia 2022 r.	Zmiana (w tys. zł)	Zmiana (w proc.)
Aktywa ogółem	643 336	605 059	38 277	6,3%
Aktywa trwałe	171 314	177 291	-5 977	-3,4%
Aktywa obrotowe	472 022	427 768	44 254	10,3%
Kapitał własny	326 280	321 251	5 029	1,6%
Zobowiązania razem	317 056	283 808	33 248	11,7%
Zobowiązania długoterminowe	29 948	29 035	913	3,1%
Zobowiązania krótkoterminowe	287 108	254 773	32 335	12,7%

Szczegółowe sprawozdanie z sytuacji finansowej znajduje się w Śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym ONDE S.A.

2.7 ZADŁUŻENIE, PORĘCZENIA I GWARANCJE

Na 30 czerwca 2023 r. łączne zadłużenie Grupy ONDE z tytułu kredytów, pożyczek oraz leasingu wyniosło 43,6 mln zł, co stanowi spadek o ponad 48% w porównaniu z końcem poprzedniego roku. Wynika on przede wszystkim z pozyskanych środków ze sprzedaży spółki zależnej Cyranka Sp. z o.o.

Na koniec raportowanego okresu zadłużenie Grupy z tytułu kredytów i pożyczek wyniosło 27,9 mln zł (w tym 26,5 mln zł krótkoterminowych i 1,5 mln zł długoterminowych), co stanowi spadek o 71,4% r/r. Zadłużenie z tytułu leasingu (bieżąca wartość minimalnych opłat) wzrosło o 7,9%, do 15,7 mln zł.

Na dzień bilansowy, tj. 30 czerwca 2023 r. ONDE S.A. posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 862,4 mln zł (w tym limity wspólnie ze spółkami z Grupy ERBUD), które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty, akredytywę, gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy ONDE S.A. wykorzystwała 25,3 mln zł z tytułu zaciągniętych kredytów oraz 342,3 mln zł z tytułu wykorzystanych gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych.

Aktualnie ONDE S.A. jest stroną poręczającą w jednej umowie:

- umowa linii kredytowej dla spółki ERBUD S.A. – spółki dominującej względem ONDE S.A. – w wysokości 70,0 mln zł. Warunki finansowe dotyczące wynagrodzenia ONDE S.A.: 1% od wartości per annum, pozostałe warunki finansowe mają charakter rynkowy. Poręczenie zostało udzielone do 28 września 2031 r.

Linie kredytowe

Na 30 czerwca 2023 r. Spółka posiadała następujące istotne umowy kredytowe:

Tabela 9 Linie kredytowe udzielone ONDE S.A.

Kredytodawca	Rodzaj kredytu / oprocentowanie	Wartość kredytu - kwota dostępna na dzień bilansowy	Wartość kredytu - kwota wykorzystana na dzień bilansowy	Waluta	Data spłaty	Uwagi
BNP Paribas	kredyt w rachunku bieżącym / WIBOR 3M +1,5 pp.	5 000 000,00	0,00	zł	30.09.2023 r.	W ramach wielocelowej linii kredytowej o finansowanie spółek ERBUD S.A. i ONDE S.A.
ING Bank Śląski	kredyt w rachunku bieżącym / WIBOR 1M +1,6 pp.	20 000 000,00	0,00	zł	31.01.2024 r.	W ramach umowy o finansowanie spółek ERBUD S.A., Erbud Industry Centrum sp. z o.o. i ONDE S.A.
ING Bank Śląski	kredyt inwestycyjny / WIBOR 1M +2,15 pp.	1 912 619,10	1 912 619,10	zł	30.11.2025 r.	Zastaw rejestrowy na maszynie - wytwórnia mas bitumicznych, Cesja wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia nieruchomości i maszyny, Poręczenie ERBUD S.A., Hipoteka na nieruchomości w Koszalinie
mBank	kredyt w rachunku bieżącym / WIBOR ON + 1,6 pp.	30 000 000,00	1 616 245,07	zł	28.09.2023 r.	W ramach wielocelowej linii kredytowej o finansowanie spółek ERBUD S.A. i ONDE S.A.
Santander Bank Polska	kredyt w rachunku bieżącym / WIBOR 1M +2 pp.	20 000 000,00	0,00	zł	07.07.2024 r.	MultiLinia
mBank	kredyt w rachunku bieżącym / WIBOR 1M +1,6 pp.	23 721 000,00	23 721 000,00	zł	28.09.2023 r.	W ramach wielocelowej linii kredytowej o finansowanie spółek ERBUD S.A. i ONDE S.A.

Gwarancje

W poniższej tabeli zostały wyszczególnione gwarancje udzielone w ramach limitów, które są okresowo odnawiane przez ubezpieczycieli, w oparciu o aktualną sytuację ekonomiczną Spółki.

Tabela 10 Linie gwarancyjne udzielone ONDE S.A.

Gwarant	Rodzaj zobowiązania	Limit	Waluta	Data wygaśnięcia	Wykorzystanie na dzień bilansowy	% wykorzystania
BNP Paribas Bank Polska	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	28 000 000,00	zł	30.09.2023 r.	23 669 411,39	84,53%
ING Bank Śląski	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	30 000 000,00	zł	31.01.2024 r.	17 562 373,79	58,54%

mBank	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	30 000 000,00	zł	28.09.2023 r.	12 246 863,04	40,82%
mBank	Gwarancja należytego wykonania umowy i naprawy wad i usterek	927 397,25	zł	15.01.2028 r.	927 397,25	100,00%
Santander Bank Polska	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	40 000 000,00	zł	07.07.2024 r.	12 043 288,29	30,11%
HSBC	Gwarancje przetargowe, dobrego wykonania umowy, rękojmi oraz zwrotu zaliczki	100 000 000,00	zł	31.10.2023 r.	52 643 655,09	52,64%
STU Ergo Hestia	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	315 000 000,00	zł	bezterminowo	133 318 310,29	42,32%
KUKE	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	70 000 000,00	zł	bezterminowo	21 609 814,81	30,87%
KUKE	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	5 000 000,00	euro	27.10.2023 r.	0,00	0,00%
Generali TU	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	23 500 000,00	zł	23.02.2024 r.	15 786 217,17	67,18%
Uniqa TU	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	40 000 000,00	zł	16.05.2024 r.	30 571 039,31	76,43%
TU EUROPA	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	6 000 000,00	zł	bezterminowo	0,00	0,00%
Credendo	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	20 000 000,00	zł	bezterminowo	0,00	0,00%
TUiR Allianz Polska	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, zwrotu zaliczki	18 000 000,00	zł	31.05.2024 r.	17 267 073,63	95,93%
Interrisk	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, zwrotu zaliczki	20 000 000,00	zł	21.06.2024 r.	4 650 467,85	23,25%

W poniższej tabeli zostały wyszczególnione gwarancje udzielone w poza limitami gwarancyjnymi udzielonymi ONDE S.A.

Tabela 11 Gwarancje poza liniami gwarancyjnymi udzielone ONDE S.A. (w zł)

Gwarant	Rodzaj zobowiązania	Limit	Data wygaśnięcia	Wykorzystanie na dzień bilansowy
AXA Ubezpieczenia	należytego wykonania i naprawy wad	348 885,62	31.07.2026 r.	348 885,62
AXA Ubezpieczenia	należytego wykonania i naprawy wad	1 133 006,43	14.12.2025 r.	1 133 006,43
AXA Ubezpieczenia	należytego wykonania i naprawy wad	1 166 546,69	25.09.2027 r.	1 166 546,69
AXA Ubezpieczenia	należytego wykonania i naprawy wad	182 766,75	12.11.2026 r.	182 766,75
AXA Ubezpieczenia	należytego wykonania i naprawy wad	4 626 675,71	01.06.2028 r.	4 626 675,71
AXA Ubezpieczenia	należytego wykonania i naprawy wad	1 849 474,28	01.06.2028 r.	1 849 474,28
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	20 110,50	22.01.2024 r.	20 110,50
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	65 641,90	20.01.2025 r.	65 641,90
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	141 307,85	27.03.2024 r.	141 307,85
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	140 659,97	27.03.2024 r.	140 659,97
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	141 325,43	27.03.2024 r.	141 325,43
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	146 831,69	27.03.2024 r.	146 831,69
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	140 999,31	27.03.2024 r.	140 999,31
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	142 175,70	12.05.2024 r.	142 175,70
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	139 751,43	25.10.2026 r.	139 751,43
Gothear	należytego wykonania i naprawy wad	33 595,72	05.06.2026 r.	33 595,72
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	30 285,76	03.12.2024 r.	30 285,76
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	174 103,66	15.12.2024 r.	174 103,66
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	76 754,12	29.10.2024 r.	76 754,12
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	143 578,41	14.09.2024 r.	143 578,41
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	24 401,33	19.12.2023 r.	24 401,33
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	19 323,59	28.06.2024 r.	19 323,59
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	649 956,60	01.09.2024 r.	649 956,60
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	29 511,15	23.10.2025 r.	29 511,15
PZU	należytego wykonania i naprawy wad	62 379,45	02.03.2026 r.	62 379,45
TUiR Warta	należytego wykonania i naprawy wad	23 025,81	29.08.2023 r.	23 025,81
TUiR Warta	należytego wykonania i naprawy wad	941 786,99	16.10.2024 r.	941 786,99
TUiR Warta	należytego wykonania i naprawy wad	252 706,29	03.12.2025 r.	252 706,29
TUiR Warta	należytego wykonania i naprawy wad	52 450,06	02.11.2023 r.	52 450,06
Wiener	należytego wykonania i naprawy wad	17 304,37	15.11.2026 r.	17 304,37
Wiener	należytego wykonania i naprawy wad	16 412,56	15.08.2026 r.	16 412,56

2.8 PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA I PERSPEKTYWY

Działalność Grupy ONDE w pozostałych kwartałach 2023 r., a także w kolejnych okresach, w dalszym ciągu będzie się opierać na ostrożnym podejściu do pozyskiwania kontraktów budowlanych – zarówno w segmencie OZE, jak i drogowo-inżynierskim – oraz negocjowania ich warunków.

Podejście to wynika przede wszystkim ze zmaterializowania się w ostatnim czasie zbiegu szeregu niekorzystnych czynników zewnętrznych dla branży, w której działają spółki Grupy. Czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające wpływ na działalność Grupy i jej wyniki finansowe to przede wszystkim:

- znaczący wzrost cen materiałów budowlanych i komponentów oraz czasowe problemy z ich dostępnością spowodowane okresowymi przerwami łańcuchów dostaw niektórych z nich, związanymi z konsekwencjami pandemii COVID-19, w późniejszym okresie spotęgowane przez wojnę w Ukrainie oraz pogarszającą się sytuację gospodarczą na świecie. Na dzień publikacji Sprawozdania ceny ustabilizowały się, ale nie można wykluczyć, że trudne warunki otoczenia gospodarczo-ekonomicznego, w tym wysoka inflacja i rosnące ceny energii, mogą wpłynąć na ceny części materiałów budowlanych;
- ograniczone możliwości pozyskiwania warunków przyłączeniowych dla elektrowni OZE w Polsce;
- okresowe zmiany notowań złotego w stosunku do tzw. twardych walut, mające wpływ na wzrost niektórych kosztów ponoszonych przez Grupę;
- wydłużony okres, który zazwyczaj mija pomiędzy wzrostem kosztów realizacji inwestycji (np. drogowych) przez wykonawcę a gotowością inwestorów do akceptacji wyższych stawek rynkowych. Ponadto gotowość niektórych konkurentów rynkowych do podejmowania ryzyka w tym zakresie (tj. pracy na dotychczasowych stawkach, kosztem erozji marż);
- utrzymująca się awersja do ryzyka po stronie inwestorów pomimo dobrych perspektyw OZE, wynikająca m.in. z dostępności oraz kosztów finansowania (na dzień publikacji Sprawozdania stopa referencyjna NBP wynosiła 6,75%) oraz kosztów realizacji projektów (w tym ze względu na wzrost cen materiałów budowlanych);
- sytuacja przedsiębiorstw z niektórych segmentów firm podwykonawczych;
- ustawa z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. Jej przepisy ograniczają potencjalne zyski wytwórców. W szczególności ma to negatywny wpływ na producentów sprzedających energię na rynku długoterminowych kontraktów na zakup tzw. bezemisyjnej energii elektrycznej (cPPA/PPA). Maksymalna cena energii oznacza bowiem brak zysków z kontraktów PPA, gdyż wytwórca, sprzedając energię w kontraktach PPA powyżej limitu, jest zobowiązany do zwrotu nadwyżki do zarządcy rozliczeń.

Dodatkowo maksymalna cena dla przedsiębiorstw (785 zł za 1 MWh) wpłynęła negatywnie na procesy decyzyjne klientów, którzy byli zainteresowani 10-letnimi kontraktami PPA. W efekcie doszło do drastycznych spadków cen energii;
- konsekwencje działań wojennych w Ukrainie, mające wpływ na wiele aspektów otoczenia makroekonomicznego, m.in. wzrost cen wielu surowców, a także paliw, energii czy usług, wysokość stóp procentowych i związanych tym kosztów odsetkowych.

Wobec powyższego nie można wykluczyć, że otoczenie zewnętrzne będzie miało niekorzystny wpływ na osiągnięte wyniki biznesowe lub finansowe Grupy w kolejnych okresach.

Pozostałe czynniki

Pozostałymi czynnikami, które w ocenie Zarządu Spółki będą miały wpływ na realizację strategii Grupy ONDE oraz wyniki osiągnięte przez Grupę w perspektywie kolejnych okresów, są:

- Kierunki zmian polityki energetycznej w Polsce i w całej UE

Realizacja przez Unię Europejską strategii „European Green Deal”, a także dyskutowane w efekcie wojny w Ukrainie elementy przyspieszenia odchodzenia od gospodarki opartej na węglowodorach na rzecz m.in. odnawialnych źródeł energii. Także w Polsce widoczny jest coraz silniejszy trend zmierzający w kierunku zielonej transformacji. Założenia do aktualizacji Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. – dokumentu zawierającego wizję strategii Polski w zakresie transformacji energetycznej i wyznaczający kierunki rozwoju polskiego sektora paliwowo-energetycznego – z marca 2022 r. zakładają zwiększenie udziału OZE w produkcji elektrycznej do ok. 50% w 2040 r. To zwiększy zapotrzebowanie na usługi Grupy.

- Zmiany otoczenia prawno-regulacyjnego w sektorze energetycznym

Pozytywny wpływ na perspektywy biznesowe Grupy ONDE będzie mieć liberalizacja Ustawy Odległościowej, która weszła w życie w kwietniu 2023 r., która określa m.in. warunki, tryb lokalizacji i budowy elektrowni

wiatrowych w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej. Zmiana tej ustawy pozwoli w przyszłości na realizację nowych inwestycji w zakresie wznoszenia elektrowni wiatrowych.

- Sytuacja gospodarcza, utrzymujący się wysoki poziom inflacji, wysokie koszty finansowania zewnętrznego oraz długoterminowe konsekwencje i zmiany rynkowe będące m.in. konsekwencjami działań wojennych w Ukrainie.

Realizacja kontraktów na zlecenie klientów (zamawiających, inwestorów)

Największy wpływ na wyniki osiągnięte w przyszłości przez Grupę będzie miała realizacja dotychczas podpisanych kontraktów budowlanych (postępy prac powinny przełożyć się na uzyskanie przychodów z tytułu sprzedaży) oraz dynamika zdobywania kolejnych. Zarząd koncentruje się na pozyskiwaniu kontraktów w Polsce i za granicą o wyższej marży oraz na odpowiednim formułowaniu zapisów umownych, które pozwolą chronić marżę Grupy ONDE w przypadku dalszego ewentualnego wzrostu cen materiałów.

W segmencie budownictwa drogowo-Inżynieryjnego Spółka podchodzi do przetargów selektywnie. Poza budowę trasy S3, realizowane i podpisywane aktualnie kontrakty w większości mają krótkoterminowy charakter. W segmencie tym w najbliższych miesiącach Spółka ma zamiar koncentrować się na mniejszych, ale wyższych marżowych kontraktach.

Ponadto Grupa ONDE rozpoczęła poszukiwanie szans na zwiększenie przychodów i dywersyfikację biznesu na nowych rynkach, tj. poza Polską. We wrześniu 2022 r. Spółka rozpoczęła pierwszą budowę za granicą Polski. Był to kontrakt o wartości 3,3 mln euro na wybudowanie fundamentów pod turbiny wiatrowe przy budowie farmy na terenie Litwy. Z kolei 15 lutego 2023 r. Spółka ONDE S.A. podpisała kolejne dwie umowy o łącznej wartości 25,8 mln euro netto na roboty przy budowie farmy wiatrowej położonej na terenie Litwy, o łącznej mocy przyłączeniowej 80 MW.

Biorąc pod uwagę sytuację geopolityczną, bardzo dobre warunki wietrzne i sprzyjające otoczenie legislacyjne na rynku litewskim, Spółka ONDE dostrzega w zagranicznym kierunku swojej działalności atrakcyjny potencjał biznesowy.

Poza kontraktami zawartymi w I półroczu 2023 r. o łącznej wartości wskazanej w umowach 355,1 mln zł oraz 30,4 mln euro (tj. około 140,7 mln zł⁸) – tj. łącznie około 495,8 mln zł – po zakończeniu raportowanego okresu, tj. od 1 lipca 2023 r. do dnia publikacji Sprawozdania, Grupa zawarła kontrakty o łącznej wartości 42,3 mln zł netto. W tym zawarto jeden kontrakt o wartości powyżej 15 mln zł netto, tj. kontrakt na budowę FW Głuchów II o wartości 19,1 mln zł (uwzględniono wartość wynagrodzenia przypadającego ONDE S.A. w umowie konsorcjalnej. Całkowita wartość umowy wynosi 37 536 tys. zł).

Tabela 12 Największe kontrakty podpisane po dniu bilansowym

Lp.	Data	Samodzielnie/ w konsorcjum	Kontrakt	Zleceniodawca	Okres realizacji	Wartość kontraktu (netto)
1	06.07.2023 r.	ONDE + P&Q Sp. z o.o.	Budowa FW Głuchów II	ENWIND Sp. z o.o.	09.2024 r.	19 134 tys. zł*

* Wartość kontraktu przypadająca na Grupę ONDE.

Projekty OZE realizowane na własny rachunek

W przyszłości Zarząd Spółki oczekuje pozytywnego wpływu na wyniki projektów OZE, czyli farm wiatrowych i PV, realizowanych na własny rachunek. Strategia Grupy ONDE zakłada dalsze nabywanie i rozwijanie projektów farm fotowoltaicznych w celu ich dalszej odsprzedaży (tj. w modelu *develop, build and sell*) lub pozostawienie części realizowanych projektów OZE w Grupie i sprzedaży wytworzonej w nich energii – co może zapewnić Spółce stałe przychody.

Rozwój tej gałęzi działalności wynika z chęci uczestniczenia przez Grupę ONDE w trendzie zielonej transformacji w UE i Polsce. Czynnikiem wspierającym realizację strategii Grupy w tym obszarze są m.in. możliwe do

⁸ Wg kursu średniego NBP dla EUR/PLN w I półroczu 2023 r.

wykorzystania elementy wsparcia dostępne w ramach realizacji strategii Europejskiego Zielonego Ładu oraz Polityki Energetycznej Polski do roku 2040. Rozwój własnych projektów OZE jest także odpowiedzią na obecne wyzwania rynkowe, w tym mniejszą aktywność inwestorów.

Na 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała projekty własne o łącznej mocy ok. 770 MW, z czego ok. 69 MW to projekty wiatrowe. Projekt Serby o mocy 80 MW ma wygraną aukcję. Kolejne 129 MW, z czego 69 MW to projekty farm wiatrowych, to inwestycje z projektem i pozwoleniem na budowę. Dalsze około 205 MW to projekty z warunkami przyłączeniowymi i około 355 MW z wnioskiem o ich uzyskanie (z czego dwa z projektów greenfieldowych uzyskały warunki przyłączenia: WTL160 – moc 3,641MW, WTL20 – moc 14 MW).

W raportowanym okresie miała miejsce sprzedaż 100% udziałów w spółce zależnej ONDE, czyli Cyranka sp. z o.o. Spółka ta jest właścicielem dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 18 MW, zlokalizowanych w Giżycku. W I kwartale 2023 r. rozpoczęła się w nich rozruchowa produkcja energii elektrycznej. Spółka poinformowała o zawarciu umowy sprzedaży w raporcie bieżącym nr 15/2023.

Ze względu na obecne uwarunkowania rynkowe oraz regulacyjne – zwłaszcza wyższe prawdopodobieństwo nieotrzymania warunków przyłączeniowych – wzrosło ryzyko dla części portfela projektów Grupy ONDE. W obliczu tej zmiany Spółka skupi się na akwizycji bardziej zaawansowanych projektów OZE, które mają co najmniej uzyskane warunki przyłączeniowe. Nabycie takich projektów co do zasady jest droższe, jednak niesie za sobą istotnie niższe ryzyko.

W związku z planami dalszego rozwoju przez Grupę portfela projektów własnych w obszarze energetyki odnawialnej, w czerwcu 2022 r. Zarząd podjął decyzję o rozpoczęciu procesu przeglądu opcji strategicznych dotyczących posiadanego portfela projektów OZE. Więcej informacji na ten przegląd znajduje się w punkcie 3.2.1 Sprawozdania.

Zarząd ONDE S.A. będzie dążyć do racjonalnego wykorzystania posiadanych środków finansowych i dostępnych źródeł finansowania – np. uzyskanych w ramach pozytywnego zakończenia przeglądu opcji strategicznych, emisji zielonych obligacji albo finansowania bankowego – aby zapewnić rozwój Grupy w nadchodzących okresach.

Grupa ONDE nie publikuje prognoz finansowych.

3.1 MODEL BIZNESOWY

Grupa ONDE działa w zdywersyfikowanym modelu biznesowym, którego kluczowymi elementami są: segment budownictwa OZE, uzupełniany przez segment projektów OZE oraz działalność w obszarze budownictwa drogowo-inżynierskiego.

Grupa ONDE posiada ugruntowaną pozycję na rynku budownictwa farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych i pozycjonuje się jako największy wykonawca inwestycji w OZE pod względem łącznej wielkości zrealizowanych projektów wiatrowych na polskim rynku. W swoim portfolio ONDE ma ponad 400 projektów OZE (zakończonych albo w trakcie realizacji). Na 30 czerwca 2023 r. Grupa ONDE osiągnęła ponad 4 GW mocy urządzeń na wszystkich farmach wiatrowych i instalacjach fotowoltaicznych realizowanych od początku istnienia ONDE S.A.

W skład Grupy wchodzi spółka dominująca ONDE, posiadająca bogate doświadczenie w realizacji projektów energetycznych dla segmentu OZE oraz projektów budowy i modernizacji dróg. Na 30 czerwca 2023 r. w skład Grupy wchodziło także 26 spółek zależnych: IDE Projekt Sp. z o.o. (dalej „IDE Projekt”) – pracownia wyspecjalizowana w usługach projektowych, ONDE Beteiligungs GmbH, założona w celu prowadzenia akwizycji firm działających w segmencie OZE na rynku niemieckim, oraz 24 spółki celowe, powołane do realizacji projektów OZE.

Siedziba Spółki znajduje się w Toruniu, przy ulicy Wapiennej 40. W Toruniu są zlokalizowane też: serwis ONDE S.A., Wytwórnia Mas Bitumicznych oraz pracownia IDE Projekt. Ponadto Spółka posiada Wytwórnię Mas Bitumicznych zlokalizowaną w Koszalinie.

Struktura Grupy pozwala na transfer kompetencji między segmentami działalności – zdobywane przez lata doświadczenie w jednym segmencie może być wykorzystywane podczas realizacji projektów w innych obszarach. Ponadto ONDE wykorzystuje korzyści płynące z przynależności do Grupy ERBUD, posiadającej ponad 30-letnie doświadczenie w zakresie budownictwa.

W zakresie energetyki wiatrowej działalność skoncentrowana jest na realizacji projektów w formule Balance of Plants (dalej „BoP”). Oznacza to, że wykonywane prace obejmują wszystkie roboty budowlane przygotowujące pod instalację turbin wiatrowych poza ich dostawą i montażem. ONDE jest odpowiedzialna za realizację robót elektroenergetycznych, w tym projekty i budowę stacji elektroenergetycznych oraz linii kablowych średniego i wysokiego napięcia. Spółka projektuje i wykonuje fundamenty, drogi dojazdowe do farm oraz place manewrowe. ONDE może również pochwalić się zakończonymi realizacjami farm wiatrowych „pod klucz”, co obejmuje dodatkowo dostawę, montaż oraz uruchomienie elektrowni.

W obszarze farm fotowoltaicznych zakres prac obejmuje wszystkie etapy procesu budowlanego, od sporządzenia projektu wykonawczego, przez wybudowanie dróg dojazdowych, po dostawę i montaż modułów fotowoltaicznych, wykonanie przyłącza kablowego i uruchomienie instalacji farmy fotowoltaicznej. Grupa realizuje większość projektów fotowoltaicznych w formule pod klucz, a także wykonuje projekty instalacji.

Działalność w segmencie budownictwa drogowo-inżynierskiego uzupełnia źródła przychodów Grupy. Spółka posiada kompetencje do realizowania projektów również w formule projektuj i buduj (design-build). W zakresie budownictwa drogowo-inżynierskiego oraz projektów energetyki odnawialnej Grupa korzysta z aktywów, jakimi są posiadane Wytwórnie Mas Bitumicznych zlokalizowane w Toruniu i w Koszalinie oraz specjalistyczny sprzęt budowlany wykorzystywany w realizowanych projektach (znaczna część robót drogowych wykonywana jest przy użyciu własnego parku maszyn).

Do **segmentu pozostałe** wchodzi przychody Grupy osiągane z pozostałych usług (sprzedaż kruszywa, materiałów budowlanych oraz produkcji pomocniczej) oraz budowy stacji elektroenergetycznych.

W segmencie projektów OZE działalność opiera się o zakup, development, budowę, a następnie sprzedaż projektów (*develop, build and sell*). Rozwój tej gałęzi działalności jest odpowiedzialnością Grupy ONDE na obecne wyzwania rynkowe. Grupa pozyskuje zarówno projekty na wczesnym etapie (greenfield), jak i na bardziej zaawansowanym etapie, posiadające ustalone już warunki przyłączenia do sieci lub pozwolenie na budowę, co oznacza możliwość szybszej komercjalizacji.

3.2 STRATEGIA ROZWOJU ONDE S.A.

Misja

Świadczenie najwyższej jakości usług budowlanych oraz rozwój działalności na rynku budownictwa dla OZE w celu wspierania polskiej transformacji energetycznej, a w konsekwencji partycypacja w realizacji wizji neutralnej dla klimatu gospodarki, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Cel strategiczny

Tworzenie wartości dla akcjonariuszy poprzez zapewnienie dalszego wzrostu Grupy, umocnienie jej pozycji jako lidera w zakresie przyjaznych środowisku i nowoczesnych rozwiązań budowlanych dla sektorów energetyki odnawialnej i sektora drogowego w Polsce, jak również dalsze rozszerzenie prowadzonej działalności o zakup i budowę instalacji fotowoltaicznych, a następnie sprzedaż w modelu *develop, build and sell* lub eksploatacja na własny rachunek w tym modelu.

Filary strategii

1 pozycja lidera w budowie farm wiatrowych oraz czołowej pozycji w dynamicznie rozwijającym się segmencie budowy farm fotowoltaicznych w Polsce

2 przewidywany wzrost sektora produkcji zielonej energii, w szczególności produkcji energii wiatrowej i fotowoltaicznej w Polsce w okresie do 2040 r. w związku z realizacją polityki Europejskiego Zielonego Ładu oraz Polityki Energetycznej Polski do roku 2040, które przewidują wzrost i wsparcie dla rozwoju farm wiatrowych i fotowoltaicznych w Polsce

3 utrzymanie i dalsze wykorzystanie posiadanych zasobów własnych oraz współpraca z Grupą ERBUD

Strategia Grupy ONDE jest oparta na przewidywanym dalszym rozwoju rynku budownictwa dla OZE, w szczególności farm fotowoltaicznych oraz wiatrowych na lądzie, co pozwoli wykorzystać dotychczasowe doświadczenie oraz czołową pozycję na rynku w Polsce w zakresie realizacji projektów budowy tego typu instalacji. Ponadto przewidywany jest selektywny udział ONDE w realizacji projektów w sektorze infrastruktury drogowej w Polsce jako generalnego wykonawcy w ramach realizacji Programu Budowy Dróg Krajowych oraz projektów drogowych finansowanych ze środków samorządowych.

Strategia Grupy dopuszcza również możliwość uzyskiwania w dłuższej perspektywie przychodów z tytułu sprzedaży energii elektrycznej z instalacji OZE, których właścicielem pozostanie jedna ze spółek Grupy ONDE. Na dzień publikacji Sprawozdania Grupa ONDE nie osiąga przychodów z segmentu projektów OZE.

Cele strategiczne podzielone zostały na dwa horyzonty czasowe:

- cele krótkoterminowe (12–24 miesięcy),
- cele długoterminowe (powyżej 24 miesięcy).

Elementy zawarte w poszczególnych horyzontach czasowych nie są przedstawione w układzie chronologicznym.

Strategia krótkoterminowa

Krótkoterminowa strategia Grupy ONDE zakłada wykorzystanie oczekiwanego dynamicznego wzrostu inwestycji w związku z realizacją polityki energetycznej i klimatycznej w Polsce poprzez dalsze nabywanie i rozwijanie projektów farm fotowoltaicznych w celu ich dalszej odsprzedaży lub pozostawienia części realizowanych projektów OZE w Grupie ONDE i sprzedaży wytworzonej w nich energii, co może zapewnić Spółce stałe przychody.

Strategia rozwoju w horyzoncie krótkoterminowym obejmuje:

- kontynuację przyjętego modelu biznesowego w oparciu o świadczenie usług budowlanych w segmencie OZE w obszarze energetyki fotowoltaicznej i wiatrowej jako podstawowej, perspektywicznej działalności, jak również kontynuację działalności w segmencie budownictwa drogowo-inżynieryjnego poprzez selektywny dobór i realizację projektów. Na koniec I półrocza 2023 r. Grupa realizuje kontrakty na budowę farm wiatrowych o mocy 868 MW oraz kontrakty na budowę farm fotowoltaicznych o mocy 498 MW. Strategia zakłada możliwość zwiększenia udziału segmentu budowy instalacji fotowoltaicznych w portfelu w związku ze zwiększeniem liczby projektów i ich mocy. Pozytywny wpływ na perspektywy biznesowe Grupy ONDE będzie mieć liberalizacja Ustawy Odległościowej, która weszła w życie w kwietniu 2023 r. – pozwoli ona w przyszłości na realizację nowych inwestycji w zakresie wznoszenia elektrowni wiatrowych.
- dalsze rozszerzenie działalności w segmencie OZE o obszar realizacji projektów OZE w modelu *develop, build and sell* poprzez zakup oraz inwestowanie w kolejne projekty OZE na różnym etapie ich przygotowania. Grupa zakłada dalszą akwizycję projektów należących do dwóch kategorii, tj. projektów, które w momencie akwizycji są na bardzo wczesnym etapie przygotowania (greenfield), albo projektów znajdujących się na dalszym etapie prac. W obliczu obecnych uwarunkowań rynkowych oraz regulacyjnych Grupa będzie nabywać przede wszystkim projekty na bardziej zaawansowanych etapach rozwoju. Na 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała projekty własne o łącznej mocy ok. 770 MW, z czego ok. 69 MW to projekty wiatrowe;
- rozwój działalności w segmencie budownictwa dla OZE o usługi O&M dla instalacji fotowoltaicznych i wiatrowych. W ramach tej działalności ONDE, w oparciu o swoje doświadczenie w budowie farm wiatrowych i fotowoltaicznych oraz posiadany potencjał, zasoby ludzkie oraz inżynieryjne, świadczy usługi operatorskie i remontowe dla wybudowanych przez nią i sprzedanych farm, a także innych już funkcjonujących farm wiatrowych i fotowoltaicznych.

Ponadto krótkoterminowa strategia w zakresie rozwoju usług O&M – będąca w trakcie wdrażania – zakłada wprowadzenie:

- stałego nadzoru w formie zdalnej nad pracą farm przez dystrybutorów,
- regularnych przeglądów i serwisów dokonywanych przez wykwalifikowanych techników,
- brygady utrzymania, odpowiedzialnej m.in. za utrzymanie terenów zielonych, czystości modułów fotowoltaicznych, a także za monitorowanie stanu dróg i placów na terenie farm.

Strategia długoterminowa

Strategia Grupy ONDE w horyzoncie długoterminowym obejmuje kontynuację działalności w obszarach zdefiniowanych w strategii krótkoterminowej oraz potencjalne dalsze rozszerzenie działalności w zakresie budowy i eksploatacji farm fotowoltaicznych oraz podjęcie prac w innych segmentach budownictwa związanego z produkcją zielonej energii, w tym:

- podjęcie działalności w zakresie wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej ze zbudowanych przez Grupę instalacji fotowoltaicznych
Działalność ta uzależniona jest od możliwości zakontraktowania i warunków sprzedaży energii elektrycznej z farm fotowoltaicznych w Polsce oraz kosztów pracy i kosztów zakupu elementów instalacji fotowoltaicznych, co jest zależne od postępu technologicznego w tym zakresie. Grupa ONDE zamierza także wykorzystywać elementy wsparcia dostępne w ramach realizacji polityki Europejskiego Zielonego Ładu oraz Polityki Energetycznej Polski do roku 2040;
- podjęcie działalności w zakresie budowy instalacji magazynowania energii elektrycznej i ich eksploatacji w oparciu o doświadczenie i kompetencje projektowo-inżynieryjne Grupy ONDE, zdobyte przy realizacji innych projektów związanych z infrastrukturą sektora elektroenergetycznego w Polsce
Rozpoczęcie takiej działalności jest uwarunkowane rozwojem nowoczesnych technologii magazynowania energii i ich dostępności oraz powszechności.
- ubieganie się o kontrakty na realizację instalacji energetyki wiatrowej i fotowoltaicznej na rynkach zagranicznych, w szczególności w krajach należących do Unii Europejskiej, realizujących politykę Europejskiego Zielonego Ładu

Grupa może ubiegać się o kontrakty poza Polską w oparciu o własne doświadczenie i kompetencje oraz przy wykorzystaniu wsparcia i kompetencji na rynkach zagranicznych Grupy ERBUD.

3.2.1 Przegląd opcji strategicznych

W 2022 r. Zarząd Spółki podjął decyzję o rozpoczęciu przeglądu opcji strategicznych w zakresie rozwoju portfela projektów w obszarze energetyki odnawialnej. Spółka informowała o tej decyzji w raporcie bieżącym nr 34/2022.

W trakcie przeglądu rozważane były różne opcje strategiczne, w tym w szczególności: pozyskanie partnera strategicznego lub finansowego, zawarcie partnerstwa strategicznego lub utworzenie joint venture z partnerem strategicznym, w tym z uwzględnieniem potencjalnej odsprzedaży udziałów w takich projektach na rzecz partnera i/lub objęcia udziałów nowej emisji w takich projektach przez partnera. W ramach dotychczasowego procesu przeglądu opcji strategicznych Zarząd nie rozważał przeprowadzenia emisji akcji Spółki.

Przeгляд ma na celu wybór najkorzystniejszego sposobu realizacji długoterminowej strategii rozwoju Spółki nakierowanej na tworzenie wartości dla akcjonariuszy oraz umacnianie pozycji Spółki jako jednego z liderów w sektorze energetyki odnawialnej w Polsce przy jednoczesnym uwzględnieniu aktualnych uwarunkowań makroekonomicznych i politycznych wpływających na koszty i warunki pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Na dzień publikacji Sprawozdania nie zostały podjęte żadne decyzje związane z wyborem konkretnej opcji strategicznej oraz nie ma pewności, czy i kiedy taka decyzja zostanie podjęta przyszłości. Zarząd ONDE informuje, że na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania sprzedaż projektów w formule *project by project* pozwala na wygenerowanie sumarycznie najwyższej stopy zwrotu z zainwestowanego kapitału.

3.3 ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I DZIAŁANIA W OBSZARACH ESG

Model biznesowy Grupy ONDE – jednego z liderów branży budownictwa OZE w Polsce – jest ściśle powiązany z ideą zrównoważonego rozwoju, szczególnie w zakresie transformacji europejskiego systemu energetycznego.

Ponieważ przewagą konkurencyjną Grupy jest kompleksowe podejście do realizowanych inwestycji, w swojej działalności operacyjnej Grupa ONDE podejmuje działania na rzecz najwyższych standardów bezpieczeństwa i dbałości o środowisko we współpracy ze społecznością lokalną. Istotnym i wpisanim w kulturę organizacyjną Grupy celem jest aktywność na rzecz zapobiegania zmianom klimatu.

Dodatkowo Grupa podejmuje szereg inicjatyw w obszarach ESG na rzecz zwiększania społecznej świadomości nt. zrównoważonego rozwoju i akceptacji dla transformacji energetyki na niskoemisyjną, a także upowszechniania wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii, w tym farm wiatrowych oraz instalacji fotowoltaicznych.

Najistotniejsze z realizowanych praktyk oraz inicjatyw zostały opisane poniżej.

3.3.1 Obszar środowiskowy (Environment-Social-Governance)

3.3.1.1 Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju

Grupa ONDE w marcu 2023 r. opublikowała Raport Zrównoważonego Rozwoju 2022, z uwzględnieniem Standardów GRI. Raport ten spełniał jednocześnie obowiązki skonsolidowanego Sprawozdania w sprawie informacji niefinansowych.

Szereg wskaźników został dobrowolnie poddany atestacji przez zewnętrzną firmę audytorską w odniesieniu do wybranych informacji niefinansowych zaprezentowanych w ww. raporcie.

Zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (dalej „Taksonomia”) Grupa zawarła w swoim skonsolidowanym Sprawozdaniu w sprawie informacji niefinansowych za rok 2022 informacje na temat tego, w jaki sposób i w jakim stopniu jej działalność była w ub.r. związana z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo. Wykazano, że w 2022 r.:

- udział procentowy przychodów Grupy pochodzących z produktów lub usług związanych z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo (zgodna z Taksonomią) wyniósł 91,1%;
- udział procentowy wydatków operacyjnych (OpEX) Grupy odpowiadających aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo (zgodna z Taksonomią) wyniósł 97,1%;

- udział procentowy nakładów inwestycyjnych (CapEX) Grupy odpowiadających aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo (zgodna z Taksonomią) wyniósł 1,7%.

Począwszy od sprawozdań za 2024 rok Grupa będzie objęta wymogiem sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju zgodnie z nowymi unijnymi standardami sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (ESRS, ang. European Sustainability Reporting Standard). Sprawozdania przygotowywane na ich podstawie zastąpią sprawozdania w sprawie informacji niefinansowych.

3.3.1.2 Przyjęte polityki i zobowiązania

Grupa ONDE podejmuje działania dotyczące identyfikacji procesów mających potencjalnie negatywny wpływ na klimat oraz monitoruje wpływ zmian klimatycznych na swoją działalność. Istotny w tym kontekście jest wpływ całego sektora budownictwa na proces transformacji na gospodarkę niskoemisyjną. W związku z tym w grudniu 2022 r. została przyjęta Polityka Klimatyczna Grupy ONDE na lata 2030–2050, która w przyszłości wyznaczać będzie główne kierunki działań.

Polityka Klimatyczna Grupy ONDE ma na celu ustalenie nadzoru zarządczego nad działaniami dążącymi do zapobiegania negatywnym zmianom klimatu oraz wyznaczenie celów klimatycznych wraz ze wskazaniem mechanizmów ich realizacji. W trakcie jej opracowywania zidentyfikowano ryzyka i przeprowadzono ocenę ich wpływu na model biznesowy Grupy oraz wpływu zmian klimatu na działalność poszczególnych segmentów biznesowych. Zdefiniowano zasadnicze wskaźniki efektywności, a także wyznaczono cele redukcji emisji gazów cieplarnianych dla Grupy (dalej „GHG”, ang. greenhouse gas) w zakresie scope 1 i scope 2.

Najczęściej przyjmowana systematyka dot. emisji GHG to:

- zakres 1 (ang. scope 1): bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych, pośrednie emisje gazów cieplarnianych pochodzące z wytwarzania nabytej i zużytej energii elektrycznej, pary, ciepła lub chłodzenia oraz wszystkie inne pośrednie emisje gazów cieplarnianych, które występują w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa. Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł, które stanowią własność przedsiębiorstwa lub są przez nie zarządzane;
- zakres 2 (ang. scope 2): pośrednie emisje gazów cieplarnianych pochodzące z wytwarzania pozyskanej i zużytej energii elektrycznej, pary, ciepła lub chłodzenia;
- zakres 3 (ang. scope 3): wszystkie pośrednie emisje gazów cieplarnianych nieobjęte zakresem 2, które występują w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa składającego sprawozdanie – w tym emisje zarówno na wcześniejszych, jak i na późniejszych etapach łańcucha.

Zatwierdzono, że działania w kierunku redukcji emisji przez Grupę ONDE zostaną rozszerzone również o scope 3 po zakończeniu procesu zbierania danych w całym łańcuchu wartości. Ustalono także procesy należytej staranności Grupy ONDE wobec działań ukierunkowanych na łagodzenie zmian klimatu.

Zapisy Polityki Klimatycznej stanowią także kryterium do wyznaczania przez ONDE corocznych celów środowiskowych. Ich realizacja jest weryfikowana podczas audytów środowiskowych na zgodność z ISO 14001:2015 oraz przez weryfikatora środowiskowego EMAS.

Szczegóły dotyczące wyznaczonych celów oraz zadań niezbędnych do ich realizacji zawiera deklaracja środowiskowa Grupy ONDE na 2023 r. dostępna na stronie https://onde.pl/wp-content/uploads/2023/08/onde_deklaracja_2023_v008.pdf.

3.3.1.3 Certyfikat EMAS

ONDE uzyskała w 2021 r. certyfikat ek zarządzenia i audytu EMAS. Jest to system certyfikacji środowiskowej funkcjonujący w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25 listopada 2009 r. Rejestracja w systemie oznacza spełnienie przez ONDE restrykcyjnych wymagań ochrony środowiska. Spółka była pierwszą w Polsce firmą z branży budownictwa OZE, która uzyskała ten certyfikat.

W ramach obowiązującego w ONDE zintegrowanego systemu zarządzania również w 2023 r. Spółka została poddana zewnętrznemu audytowi przeprowadzonemu przez akredytowaną jednostkę, tj. Centrum Certyfikacji Jakości. Każdy obszar, wynikający zarówno z regulacji normatywnych, jak i wewnętrznych, został zweryfikowany. Potwierdzono zgodność z obowiązującymi normami ISO 14001:2015 (zarządzanie środowiskowe), ISO 45001:2018 (zarządzanie BHP) oraz z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 (EMAS).

Elementem certyfikacji EMAS jest również publikacja deklaracji środowiskowej. W przypadku ONDE jest to druga aktualizacja deklaracji. Celem jest zaprezentowanie interesariuszom – w tym społeczeństwu, współpracującym firmom, akcjonariuszom oraz przedstawicielom instytucji – wyczerpujących informacji dotyczących efektów działalności środowiskowej ONDE, osiągania celów w odniesieniu do aspektów środowiskowych, ciągłego doskonalenia oraz zapewnienia zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi ochrony środowiska.

Audytorzy jako jedną z mocnych stron wskazali „Realizację wielu istotnych działań w zakresie adaptacji do zmian klimatu (analiza śladu węglowego, raportowanie ESG, Taksonomia, polityka klimatyczna), na podstawie których planuje się wprowadzić niezbędne modyfikacje do istniejącego SZŚ [systemu zarządzania środowiskowego]”.

3.3.1.4 Zaangażowanie w ograniczanie negatywnych zmian klimatu

Grupa ONDE stawia sobie za cel możliwie szybkie osiągnięcie neutralności klimatycznej – przede wszystkim poprzez ograniczenie zużycia energii elektrycznej oraz jej zakup z ekologicznych źródeł. Wdrażane są również rozwiązania, które pozwolą nam zarządzać śladem węglowym i wpływem na klimat w pełnym zakresie, tj. z ujęciem scope 3.

Liczenie emisji gazów cieplarnianych (ang. greenhouse gases, GHG) pozwala Grupie świadomie zarządzać swoim wpływem na klimat i jest pierwszym krokiem do redukcji śladu węglowego. Grupa oblicza emisję bezpośrednią (scope 1) oraz pośrednią, powstałą ze zużycia zakupionej energii (scope 2). W 2022 r. ONDE pozyskało 100% zużytej energii ze źródeł odnawialnych.

Grupa dąży do tego, aby ujawnić wyliczenia za 2023 r. dotyczące poziomu emisji ekwiwalentu CO₂ w zakresie trzecim (scope 3). W 2022 r. rozpoczęto zbieranie danych i dostosowanie systemu wewnętrznego do tego procesu.

ONDE podejmuje również inne kroki zmierzające do zmniejszania negatywnego wpływu na otoczenie m.in. poprzez ograniczanie wytwarzania oraz poprawę zagospodarowania odpadów, a także stałą kontrolę emisji we własnych Wytwórniach Mas Bitumicznych w Toruniu i w Koszalinie.

3.3.2 Obszar społeczny (Environment-Social-Governance)

3.3.2.1 Zatrudnienie

Grupa ONDE na koniec czerwca 2023 r. zatrudniała 629 osób tj. o 15 (2,4%) więcej w porównaniu ze stanem na koniec czerwca 2022 r. 554 osób było zatrudnionych na podstawie umów o pracę, a 75 na podstawie umów cywilnoprawnych.

Tabela 13 Zatrudnienie w Grupie ONDE

Pracownicy	Stan na 30 czerwca 2023 r.	Stan na 30 czerwca 2022 r.
Grupa ONDE	629	617
ONDE S.A. (spółka dominująca), w tym:	602	587
- umowy o pracę (pełnozatrudnieni)	519	493
- umowy o pracę (niepełnozatrudnieni)	9	14
- umowy cywilnoprawne	74	80
ONDE S.A. (w przeliczeniu na pełne etaty)	523,45	500,1
IDE Projekt	27	30
- umowy o pracę (pełnozatrudnieni)	26	29
- umowy o pracę (niepełnozatrudnieni)	0	0
- umowy cywilnoprawne	1	1
IDE Projekt (w przeliczeniu na pełne etaty)	26	29

3.3.2.2 Bezpieczeństwo i higiena pracy

W I półroczu 2023 r. Grupa ONDE ponownie osiągnęła swój główny cel w zakresie BHP: nie odnotowała żadnego wypadku zbiorowego, śmiertelnego ani ciężkiego.

Ambicją Grupy jako jednego z liderów branży budownictwa OZE na polskim rynku jest aktywny udział w upowszechnianiu i rozwoju projektów z udziałem odnawialnych źródeł energii przy zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa podczas ich realizacji. To podejście do BHP jest realizowane poprzez przestrzeganie

przepisów oraz tworzenie kultury bezpieczeństwa. W celu zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa w ONDE obowiązuje System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy, zgodny z normą ISO 45001:2018 (HSMS). Certyfikat zgodności został przyznany w wyniku audytu zewnętrznego przeprowadzonego przez Centrum Certyfikacji Jakości Wojskowej Akademii Technicznej.

Grupa ONDE – jako część Grupy ERBUD – podziela wartości Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie (dalej „PBB”) i przestrzega obowiązujących w nim standardów BHP. Ponadto ONDE jest członkiem PBB przy dwóch Okręgowych Inspektoratach Pracy: w Bydgoszczy oraz w Szczecinie. PBB działa na rzecz obniżenia wypadkowości na budowach przez upowszechnianie standardów bezpieczeństwa i świadomości zasad BHP wśród pracowników budów, a także dąży do przestrzegania właściwych procedur – również przez podwykonawców. Dzięki temu przyczynia się do mitygowania ryzyk i profilaktyki przeciwwypadkowej.

W maju 2023 r. po raz kolejny ONDE wzięło udział w Tygodniu Bezpieczeństwa, cyklicznej inicjatywie PBB. W 2023 w Grupie ONDE objął on 45 różnych wydarzeń, pokazów oraz szkoleń. Uczestniczyło w nich łącznie 489 pracowników Grupy, podwykonawców oraz przedstawicieli inwestorów. Na budowy i do jednostek produkcyjnych Grupy zapraszani byli przedstawiciele specjalistycznych firm zajmujących się szeroko pojętym technicznym bezpieczeństwem, ale również przedstawiciele m.in. Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczej Straży Pożarnej, Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego czy Państwowej Inspekcji Pracy.

Od kilku lat stałym punktem Tygodnia Bezpieczeństwa są także aktywności środowiskowe, m.in. ćwiczenia z gotowości i reagowania na incydenty środowiskowe.

3.3.3 Obszar zarządczy (Environment-Social-Governance)

Grupa ONDE dąży do tego, aby jej rozwój biznesowy odbywał się w sposób zrównoważony oraz uwzględniał potrzeby i oczekiwania jej interesariuszy. Do spełniania wysokich standardów w zakresie ładu korporacyjnego zobowiązuje również status ONDE S.A. jako spółki publicznej, której akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, tj. na rynku regulowany. Obszar zarządczy – poza doskonaleniem polityk i procedur – obejmuje także procesy zarządcze oraz nadzorcze, a także działania zgodne z dobrymi praktykami i najlepszymi standardami rynkowymi.

Poza przepisami prawa, w tym Kodeksu Spółek Handlowych, podstawowym aktem regulującym obszar ładu korporacyjnego ONDE S.A. jest statut. Jego tekst jednolity jest dostępny na stronie internetowej Spółki (sekcja „Relacje inwestorskie”, zakładka „Dokumenty korporacyjne”).

ONDE dba o transparentność w komunikacji z akcjonariuszami i inwestorami, która jest zapewniona dzięki przejrzystej i rzetelnej polityce informacyjnej. Ponadto osoby wchodzące w skład organów zarządczych i nadzorczych Spółki posiadają odpowiednią wiedzę, kompetencje oraz doświadczenie i aktywnie jej przewodzą, wyznaczając lub opiniując wybrane kierunki rozwoju oraz zapewniając prawidłowe funkcjonowanie wewnętrznych systemów kontroli.

Za przestrzeganie polityk oraz procedur obowiązujących w Grupie – także w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym zaangażowania społecznego, kwestii pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji – odpowiada kierownictwo Spółki.

Zarząd

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. Zarząd Spółki działał w trzyosobowym składzie:

- Paweł Średniawa – Prezes Zarządu,
- Piotr Gutowski – Wiceprezes Zarządu,
- Marcin Szerszeń – Wiceprezes Zarządu.

Na posiedzeniu 31 sierpnia 2023 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie powołania 1 września 2023 r. Pana Marka Marca do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki. Pan Marek Marzec dołączył do składu Zarządu Spółki na okres wspólnej kadencji Zarządu, która rozpoczęła się 1 czerwca 2022 r. (raport bieżący nr 21/2023).

Obecna kadencja Zarządu upływa z dniem 1 czerwca 2025 r.

Na dzień publikacji Sprawozdania w skład Zarządu Spółki wchodzi cztery osoby:

▪ **Paweł Średniawa – Prezes Zarządu**

Absolwent Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Ukończył także studia MBA na Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. Ze Spółką związany od 2009 r. Jako Dyrektor ds. Finansów aktywnie uczestniczył w rozwoju i sukcesach firmy. Brał także udział w procesie integracji i przekształcania PRD i Rembet Plus w obecną Spółkę. Wcześniejsze doświadczenia zawodowe zdobywał, pracując dla Banku Zachodniego WBK oraz Fortis Banku.

▪ **Piotr Gutowski – Wiceprezes Zarządu**

Absolwent Marketingu i Zarządzania na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz Filologii Germańskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Pracuje w Grupie ERBUD od 2009 r. Pracę rozpoczął w spółce Rembet Plus, która została częścią Spółki. Jako Dyrektor ds. Handlowych był odpowiedzialny m. in. za pozyskiwanie zleceń w zakresie energetyki odnawialnej (farmy wiatrowe oraz fotowoltaiczne). Od 2015 r. pełnił również funkcję Prokurenta w Spółce. Biegłe włada językami niemieckim oraz angielskim.

▪ **Marcin Szerszeń – Wiceprezes Zarządu**

Absolwent Politechniki Gdańskiej, od 1998 r. posiada Uprawnienia Budowlane do kierowania i nadzorowania robót budowlanych konstrukcyjnych, drogowych i mostowych oraz hydrotechnicznych i melioracyjnych. Uczestniczył w wielu kursach i szkoleniach zawodowych, w tym w podyplomowych studiach Zarządzania i Marketingu. W 2017 r. uzyskał dyplom MBA. Jest członkiem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa oraz Stowarzyszenia Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców. W 2018 r. został delegatem firm członkowskich z województwa kujawsko-pomorskiego do Rady Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Drogownictwa z regionu kujawsko-pomorskiego. Od 2010 r. związany jest z Grupą ERBUD.

▪ **Marek Marzec – Wiceprezes Zarządu**

Absolwent dwóch kierunków studiów na Wydziale Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Warszawskiej: Inżynieria Środowiska oraz Ciepłownictwo, Ogrzewnictwo i Wentylacja, a także studiów MBA we Francuskim Instytucie Zarządzania. Ukończył też szereg kursów związanych z zarządzaniem projektami i rynkiem kapitałowym. Przez 23 lata był związany z giełdową spółką Polenergia. Jako dyrektor Departamentu Fotowoltaiki i Lądowych Farm Wiatrowych odpowiadał za rozwój i realizację łącznie ponad 500 MW projektów wiatrowych i fotowoltaicznych. Uczestniczył w rozwoju kolejnych projektów o potencjale na poziomie 1,8 GW. Pan Marek Marzec posiada również doświadczenie w przygotowywaniu strategii aukcyjnych, procesów akwizycyjnych projektów OZE w Polsce i zagranicą, a także w zarządzaniu infrastrukturą instalacji wiatrowych. Kierował również Departamentem Rozwoju Projektów Morskiej Energetyki

Wiatrowej zajmującym się dewelopowaniem parków wiatrowych na Bałtyku (ok. 3000 MW). Z Grupą ERBUD związany od 2023 roku.

Rada Nadzorcza

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. – a także na dzień publikacji Sprawozdania – w skład Rady Nadzorczej wchodziło sześć osób:

▪ Jacek Leczkowski – Przewodniczący Rady

Jacek Leczkowski pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki od 31 maja 2019 r., a w latach 2010–2019 był Prezesem Zarządu Spółki.

Od stycznia 2020 r. zajmuje stanowisko Wiceprezesa spółki dominującej wobec Spółki, tj. ERBUD S.A., a w 2019 r. sprawował funkcję prokurenta tej spółki. Od 2008 r. do 2010 r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu w firmie budowlanej Rembet Plus, a od 1996 r. do 2008 r. był jej współnikiem.

W 2019 r. ukończył roczny program The Strategic Leadership Academy na ICAN Institute. W 1995 r. Jacek Leczkowski uzyskał tytuł inżyniera na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska na Politechnice Poznańskiej.

▪ Jacek Socha – Wiceprzewodniczący Rady

Jacek Socha 19 lutego 2021 r. został powołany na wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

W latach 2005–2018 pełnił funkcję wiceprezesa zarządu PwC Polska sp. z o.o., a w 2018 r. był jej prokurentem. Od 2005 r. do 2020 r. był współnikiem spółki M.Wilder i Wspólnicy sp.k. W latach 2019–2020 był również współnikiem PwC Advisory sp. z o.o. Od 2004 do 2005 r. sprawował urząd ministra Skarbu Państwa. Od 1990 do 1994 r. pełnił funkcję dyrektora w Komisji Papierów Wartościowych, a w 1994 r. został przewodniczącym Komisji Papierów Wartościowych. Funkcję tę pełnił do 2004 r. W latach 1982–1990 jako starszy asystent pracował w Zakładzie Teorii Ekonomii Instytutu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk. Od 1980 r. do 1982 był zatrudniony jako asystent w Centralnym Ośrodku Metodycznym Szkoły Głównej Planowania i Statystyki.

W 1991 r. Jacek Socha ukończył studia w Instytucie Rynku Kapitałowego przy Amerykańskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, a w 1978 r. uzyskał tytuł magistra na wydziale nauk ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego.

▪ Agnieszka Głowacka – Członkini Rady

Agnieszka Głowacka jest w składzie Rady Nadzorczej od 19 czerwca 2008 r., w tym w latach 2008–2021 pełniła funkcję Wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej. Od 2019 r. pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu ERBUD S.A., jednostki dominującej wobec Spółki.

Związana z Grupą ERBUD od 1998 r., kiedy objęła zajmowane do dzisiaj stanowisko Chief Financial Officer w ERBUD. Wcześniej w latach 1997–1998 pracowała na stanowisku głównej księgowej w spółce DPF sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu. Karierę zawodową rozpoczęła w 1995 r. jako specjalistka ds. finansów i rozliczeń w spółce DGG sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu. Prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą AGM Agnieszka Głowacka. W 2019 r. ukończyła program rozwoju menadżerów ICAN Business Advisor oraz roczny program The Strategic Leadership Academy na ICAN Institute.

W 2010 r. ukończyła kurs na członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa. W 1998 r. została absolwentką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. W 2000 r. na tej samej uczelni ukończyła studia podyplomowe z zakresu rachunkowości, a w 2001 r. – z zakresu prawa handlowego.

▪ **Mirosław Godlewski – Członek Rady**

Mirosław Godlewski od 19 lutego 2021 r. pełni funkcję członka Rady Nadzorczej.

Od grudnia 2020 r. jest Prezesem Zarządu spółki Nikalab sp. z o.o. Od 2017 r. pełni funkcję Prezesa wykonawczego w spółce Eubioco sp. z o.o. Funkcję członka Rady Nadzorczej pełni od 2017 r. w mBank SA. Od 2016 r. jest też członkiem Rady Nadzorczej Absolvent.pl. Od czerwca 2015 r. pracuje na stanowisku starszego doradcy w Boston Consulting Group, a od września 2013 r. jest partnerem Hedgehog Fund. Mirosław Godlewski prowadzi swoją działalność pod firmą GMC Mirosław Godlewski. W latach 2016-2018 był Prezesem wykonawczym Aptek Gemini. W Celon Pharma S.A. pracował jako członek Rady Nadzorczej oraz członek Komitetu Audytu w latach 2015-2018.

W latach 2011–2016 był członkiem Rady Nadzorczej w ABC Data S.A., gdzie sprawował również funkcję członka Komisji ds. Wynagrodzeń i Nominacji. Ponadto w latach 2014–2015 współpracował z funduszem Warburg Pincus. W latach 2014–2018 sprawował funkcję członka Rady Nadzorczej Netia S.A. Mirosław Godlewski zajmował również stanowisko Prezesa Zarządu oraz Dyrektora Generalnego. Podobnie na stanowisku Dyrektora Generalnego pracował w latach 2011–2014 w Telefonia Dialog sp. z o.o. nabytej w 2021 r. przez Netia S.A., w latach 2007–2008 jako członek Rady Nadzorczej pracował w Play S.A. Funkcję zarówno Prezesa, jak i Dyrektora Generalnego sprawował również w latach 2006–2007 w spółce Opoczno S.A. oraz w latach 2003–2005 w Dec sp. z o.o. jako Główny Menadżer VP. Mirosław Godlewski pracował w latach 2000–2003 w Pepsi – Cola General Bottlers Poland sp. z o.o. W tej samej spółce pracował jako Dyktor Sprzedaży w latach 1999–2000, Dyktor Rozwoju Rynku w latach 1996–1999, Regionalny Dyktor Sprzedaży w latach 1995–1996 oraz Regionalny Dyktor Sprzedaży w Warszawie w latach 1994–1995, a także Miejscowy Dyktor Sprzedaży w latach 1993–1994. Od 1991 r. do 1993 był Kierownikiem ds. Audytu i Sprzedaży Detalicznej w MEMRB Poland, Polskie Biuro Badań Marketingowych sp. z o.o.

Mirosław Godlewski jest absolwentem programu menedżerskiego (Advanced Management Program) w Harvard Business School, który ukończył w 2015 r., oraz programu MBA w Ashridge Management College, który trwał od 1998 r. do 2000 r. Uzyskał tytuł magistra inżyniera na Politechnice Warszawskiej na wydziale Zarządzania. W 1991 r. był stypendystą unijnym na Strathclyde University w Glasgow, w Szkocji.

▪ **Michał Otto – Członek Rady**

Michał Otto pełni funkcję członka Rady Nadzorczej od 19 lutego 2021 r., a od maja 2012 r. jest członkiem Rady Nadzorczej ERBUD S.A., spółki dominującej wobec Spółki.

Od 2016 r. jest członkiem Komitetu Audytu, a od 2018 r. Przewodniczącym Komitetu Audytu i członkiem Komitetu Wynagrodzeń w ERBUD. Od grudnia 2020 r. jest członkiem Rady Nadzorczej oraz członkiem Komitetu Audytu Esaliens TFI S.A. Od 2000 r. jest prezesem Zarządu spółki FinCo Group S.A., której od 2011 r. jest właścicielem. W latach 2013–2017 pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej w OPTI TFI S.A., a od 2011 r. do 2015 r. był Prezesem Zarządu spółki GresCo sp. z o.o. Od 2002 r. do 2016 r. sprawował funkcję Członka Zarządu w Usługi Finansowe Sławomir Wnorowski

i Wspólnicy sp.j., a od 2003 r. do 2006 r. był Członkiem Zarządu Marimot sp. z o.o. W 2009 r. założył rodzinną firmę Warszawski Fundusz Hipoteczny sp. z o.o., w której aktualnie sprawuje funkcję Prezesa Zarządu. Od 2000 do 2001 r. był członkiem Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. W latach 1998–1999 był Prezesem Zarządu w ABN AMRO Securities (Polska) S.A., a w latach 1996–1998 piastował funkcję Wiceprezesa Zarządu oraz Dyrektora Generalnego ABN AMRO Hoare Govett sp. z o.o. Jest założycielem Domu Maklerskiego „DML” sp. z o.o. – do 1996 r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu i Dyrektora Zarządzającego biura. W latach 1991–1993 był szefem zespołu maklerów papierów wartościowych, a następnie zastępcą Dyrektora Biura Maklerskiego w Bydgoskim Banku Komunalnym S.A. Od 1987 r. do 1991 r. prowadził własną działalność gospodarczą. Michał Otto jest absolwentem Wydziału Nawigacyjnego Wyższej Szkoły Morskiej w Szczecinie, którą ukończył w 1983 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera nawigatora morskiego, specjalność – transport morski. Ponadto Michał Otto posiada licencję maklera papierów wartościowych, a także zdał egzamin resortowy dla kandydatów dla członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa.

› Michał Hulbój – Członek Rady

Michał Hulbój jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na kierunku Finanse i Bankowość. Posiada licencję maklera papierów wartościowych i uzyskał pozytywny wynik dwóch egzaminów w programie CFA. Doświadczenie zawodowe zdobywał jako uczestnik szkolenia kadr menedżerskich w Banku Millennium, następnie jako analityk akcji w Millennium Domu Maklerskim, PTE PZU oraz AIG PTE.

W latach 2008–2010 pracował na stanowisku zarządzającego portfelem akcji w PTE PZU. Pod koniec 2010 r. został dyrektorem Zespołu Zarządzania Produktami Akcyjnymi w Skarbiec TFI. Rok 2012 spędził w Erste Securities Polska na stanowisku dyrektora Departamentu Analiz. Od lutego 2013 r. objął stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Biura Zarządzania Aktywami w Forum

TFI. W latach 2014–2018 pełnił funkcję prezesa w Cresco Sp. z o.o.

Zasiadał w Radach Nadzorczych następujących spółek: Develia S.A., Trakcja S.A., AB Kauno Tiltai, Nowa Gala S.A. oraz Herkules S.A.

Obecnie zasiada w Radach Nadzorczych spółek: AC S.A., EMC Instytut Medyczny S.A., Libet S.A. oraz Orzeł Biały S.A.

Obecna kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się 1 czerwca 2022 r. i upływa 1 czerwca 2025 r.

3.3.3.1 Rejestracja zmian Statutu ONDE S.A., w tym obniżenia kapitału zakładowego Spółki

W I półroczu 2022 r. Spółka przeprowadziła i podsumowała skup akcji własnych. Najistotniejsze zasady realizacji skupu akcji własnych Spółki zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 20/2022, zaś podsumowanie skupu akcji własnych Zarząd ONDE S.A. przedstawił w raporcie bieżącym nr 21/2022.

W związku z realizacją skupu nabytych zostało 517 241 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 0,02 zł każda, zarejestrowanych przez KDPW pod kodem ISIN PLONDE000018. Akcje zostały nabyte po cenie 58,00 zł za jedną akcję, tj. za łączną cenę 29 999 978 zł. Nabyte przez Spółkę akcje własne stanowiły 0,94% udziału w jej kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na jej walnym zgromadzeniu, a ich łączna wartość nominalna wyniosła 10 344,82 zł.

Uchwała w sprawie umorzenia akcji własnych nabytych przez Spółkę została podjęta na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu ONDE S.A. 17 maja 2023 r. Spółka poinformowała o tym w raporcie bieżącym nr 12/2023.

Zmiany w Statucie Spółki zostały zarejestrowane 22 sierpnia 2023 r. przez Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy KRS. Spółka poinformowała o tym w raporcie bieżącym nr 20/2023.

Zmiany wprowadzono w zakresie:

- Obniżenie kapitału zakładowego, umorzenie akcji własnych oraz związane z nimi zmiany Statutu Spółki

Kapitał zakładowy Spółki został obniżony o kwotę 10 344,82 zł z kwoty 1 100 600,00 zł do kwoty 1 090 255,18 zł wskutek umorzenia akcji własnych Spółki, nabytych przez Spółkę w łącznej liczbie 517 241 akcji, którym odpowiadało łącznie 517 241 głosów w Spółce, z łącznej liczby akcji 55 030 000 akcji do 54 512 759 akcji.

Tym samym aktualna wysokość kapitału zakładowego wynosi 1 090 255,18 zł i dzieli się na 54 512 759 akcji zwykłych na okaziciela serii A, o wartości nominalnej 0,02 zł (dwa grosze) każda.

Ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich akcji Spółki to 54 512 759 głosów.

W związku z powyższym nastąpiła również zmiana dotychczasowego oznaczenia akcji Spółki wyemitowanych w seriach od A do E i zastąpienie go jednolitym oznaczeniem jako akcje serii A. Tym samym dotychczasowy §5 Statutu Spółki otrzymał nowe brzmienie.

Zarejestrowane zmiany zostały uchwalone uchwałami Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 17 maja 2023 r.

- Uchylenie postanowień Statutu, które obowiązywały w okresie do dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym i które nie mają już zastosowania, oraz przyjęcie tekstu jednolitego Statutu Spółki

Zarejestrowane zmiany zostały uchwalone 17 maja 2023 r. na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Tekst jednolity Statutu Spółki uwzględniający wszystkie dokonane zmiany Spółka przekazała w raporcie bieżącym nr 20/2023. Statut dostępny jest również na stronie internetowej Spółki, w zakładce Dokumenty korporacyjne.

3.3.3.2 Akcje ONDE S.A.

Na 30 czerwca 2023 r. kapitał podstawowy ONDE S.A. składał się z 55 030 000 akcji (odpowiadającym takiej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu – dalej: „WZ”) o łącznej wartości nominalnej 1 100 600 zł. Dominującym akcjonariuszem Spółki był ERBUD S.A., posiadający 60,1% akcji i głosów na WZ.

Na dzień publikacji Sprawozdania kapitał podstawowy ONDE S.A. składa się z 54 512 759 akcji – odpowiadającym takiej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu – o łącznej wartości nominalnej 1 090 255,18 zł. Dominującym akcjonariuszem Spółki jest ERBUD S.A., posiadający 60,67% akcji i głosów na WZ.

Akcje ONDE S.A. są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie są akcjami uprzywilejowanymi. Z akcjami Spółki nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne. Statut Spółki nie zawiera ograniczeń odnośnie do przenoszenia prawa własności akcji wyemitowanych przez Spółkę i wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Spółka nie ma wiedzy o jakichkolwiek ograniczeniach co do wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów czy ograniczeniach czasowych dotyczących wykonywania prawa głosu.

Zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji

Według informacji będących w posiadaniu Spółki w okresie od dnia przekazania poprzedniego raportu okresowego (tj. opublikowanego 9 maja 2023 r. skonsolidowanego raportu za I kwartał 2023 r.) w strukturze własności znacznych pakietów akcji ONDE S.A. nastąpiła jedna zmiana. 25 lipca 2023 r. Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. („Towarzystwo”) poinformowało, że w dniu 21 lipca 2023 r. nastąpiło zakończenie likwidacji NNLife Otwartego Funduszu Emerytalnego (dalej „NNLife OFE”). W dacie zakończenia likwidacji NNLife OFE nastąpiło przeniesienie jego aktywów do Generali Otwartego Funduszu Emerytalnego (dalej „Generali OFE”), w związku z tym udział Generali OFE w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów ONDE przekroczył próg 5%.

Zgodnie z powyższą notyfikacją przed likwidacją NNLife OFE łącznie Generali OFE i NNLife OFE posiadały 3 274 976 akcji, co stanowiło 5,95% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 3 274 976 głosów na WZ Spółki, co stanowiło 5,95% udziału w ogólnej liczbie głosów. W tym Generali OFE posiadał 550 000 akcji, co stanowiło 1,00% udziału w kapitale zakładowym Spółki, oraz 550 000 głosów na WZ Spółki, co stanowiło 1,00% udziału w ogólnej liczbie głosów.

Po likwidacji NNLife OFE Generali OFE posiada łącznie 3 274 976 akcji, co stanowiło 5,95% udziału w kapitale zakładowym Spółki, oraz 3 274 976 głosów na WZ Spółki, co stanowiło 5,95% udziału w ogólnej liczbie głosów.

Tabela 14 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów (stan na 30.06.2023 r.)

Jeśli nie wskazano inaczej, to zaprezentowany w poniższej tabeli udział procentowy (%) w kapitale zakładowym i w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki odnosi się do ogólnej liczby 55 030 000 akcji i głosów z akcji Spółki (tj. odnosi się do stanu na dzień 30 czerwca).

Akcjonariusz	Liczba akcji na 30 czerwca 2023 r.	% udział w kapitale zakładowym na 30 czerwca 2023 r.	Liczba głosów na WZ na 30 czerwca 2023 r.	% udział w liczbie głosów na WZ na 30 czerwca 2023 r.
ERBUD S.A.	33 072 822 ¹	60,10%	33 072 822 ¹	60,10%
Jacek Leczkowski	3 530 612 ²	6,42%	3 530 612 ²	6,42%
Generali PTE S.A. ³	3 275 806	5,95%	3 275 806	5,95%
Nationale-Nederlanden PTE S.A. ⁴	2 587 155	5,53%	2 587 155	5,53%
- w tym Nationale-Nederlanden OFE ⁴	2 342 155	5,01%	2 342 155	5,01%

¹ Na podstawie treści powiadomienia o transakcji przekazanego Spółce przez ERBUD S.A. 27 maja 2022 r. (raport bieżący nr 22/2022).

² Na podstawie treści powiadomienia o transakcji przekazanego Spółce przez Pana Jacka Leczkowskiego 27 maja 2022 r. (raport bieżący nr 23/2022).

³ Zgodnie z zawiadomieniem przekazanym Spółce 3 lutego 2023 r. przez Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (raport bieżący nr 6/2023).

⁴ Obliczono uwzględniając ilość 46 780 000 ogólnej liczby akcji i głosów z akcji Spółki, według stanu na 14 lipca 2021 r., tj. dnia, w którym Spółka otrzymała od Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne (dalej „NN PTE”) informację o nabyciu przez Otwarty Fundusz Emerytalny (dalej „NN OFE”) 2 342 155 akcji spółki (5,01% w ówczesnym kapitale akcyjnym oraz głosach na walnym zgromadzeniu Spółki), a także o łącznym nabyciu przez fundusze zarządzane przez NN PTE: tj. przez NN OFE oraz Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2025, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2030, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2035, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2040, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2045, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2050, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2055, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2060 oraz Nationale-Nederlanden Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2065) łącznie 2 587 155 akcji spółki (5,53% w ówczesnym kapitale akcyjnym oraz głosach na walnym zgromadzeniu Spółki). W związku z otrzymaniem ww. informacji przed uzyskaniem statusu spółki publicznej (i związanych z tym obowiązków akcjonariuszy dotyczących nabywania / zbywania tzw. znacznych pakietów akcji), Spółka nie przekazała tej informacji do publicznej wiadomości w formie raportu. Dodatkowo, 20 sierpnia 2021 r. sąd zarejestrował zmiany statutu Spółki i kapitał akcyjny zwiększył się łącznie do 55 030 000 akcji w wyniku zarejestrowania dodatkowych 8 250 000 akcji serii E.

Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu (ZWZ) Spółki, które odbyło się:

- › 9 maja 2022 r. NN OFE zarejestrowało 4 355 000 akcji Spółki, co dawało mu wówczas udział w wysokości 7,91% w ogólnej liczbie głosów. Spółka poinformowała o tym w raporcie bieżącym nr 17/2022,
- › 17 maja 2023 r. NN OFE zarejestrowało 4 312 236 akcji Spółki, co dawało mu wówczas udział w wysokości 7,84% w ogólnej liczbie głosów. Spółka poinformowała o tym w raporcie bieżącym nr 11/2023.

Tabela 15 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów (stan na dzień publikacji Sprawozdania)

Jeśli nie wskazano inaczej, to zaprezentowany w poniższej tabeli udział procentowy (%) w kapitale zakładowym i w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki uwzględnia postanowienie sądu z 22 sierpnia 2023 r. o umorzeniu części jej akcji. Według stanu na dzień publikacji Sprawozdania ogólna liczba akcji i głosów z akcji Spółki wynosi 54 512 759 (raport bieżący nr 20/2023).

Akcjonariusz	Liczba akcji na dzień publikacji Sprawozdania	% udział w kapitale zakładowym na dzień publikacji Sprawozdania	Liczba głosów na WZ na dzień publikacji Sprawozdania.	% udział w liczbie głosów na WZ na dzień publikacji Sprawozdania
ERBUD S.A.	33 072 822 ¹	60,67%	33 072 822 ¹	60,67%
Jacek Leczkowski	3 530 612 ²	6,48%	3 530 612 ²	6,48%
Generali PTE S.A. ³	3 274 976	6,01%	3 274 976	6,01%
- w tym Generali OFE ³	3 274 976	6,01%	3 274 976	6,01%
Nationale-Nederlanden PTE S.A. ⁴	2 587 155	5,53%	2 587 155	5,53%
- w tym Nationale-Nederlanden OFE ⁴	2 342 155	5,01%	2 342 155	5,01%

¹ Na podstawie treści powiadomienia o transakcji przekazanego Spółce przez ERBUD S.A. 27 maja 2022 r. (raport bieżący nr 22/2022).

² Na podstawie treści powiadomienia o transakcji przekazanego Spółce przez Pana Jacka Leczkowskiego 27 maja 2022 r. (raport bieżący nr 23/2022).

³ Zgodnie z zawiadomieniem przekazanym Spółce 25 lipca 2023 r. przez Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (raport bieżący nr 19/2023).

⁴ Obliczono, uwzględniając ilość 46 780 000 ogólnej liczby akcji i głosów z akcji Spółki, według stanu na 14 lipca 2021 r., tj. dnia, w którym Spółka otrzymała od Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne (dalej „NN PTE”) informację o nabyciu przez Otwarty Fundusz Emerytalny (dalej „NN OFE”) 2 342 155 akcji spółki (5,01% w ówczesnym kapitale akcyjnym oraz głosach na walnym zgromadzeniu Spółki), a także o łącznym nabyciu przez fundusze zarządzane przez NN PTE: tj. przez NN OFE oraz Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2025, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2030, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2035, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2040, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2045, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2050, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2055, Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2060 oraz Nationale-Nederlanden Fundusz Emerytalny Nasze Jutro 2065) łącznie 2 587 155 akcji spółki (5,53% w ówczesnym kapitale akcyjnym oraz głosach na walnym zgromadzeniu Spółki). W związku z otrzymaniem ww. informacji przed uzyskaniem statusu spółki publicznej (i związanych z tym obowiązków akcjonariuszy dotyczących nabywania / zbywania tzw. znacznych pakietów akcji), Spółka nie przekazała tej informacji do publicznej wiadomości w formie raportu.

Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu (ZWZ) Spółki, które odbyło się:

- › 9 maja 2022 r. NN OFE zarejestrowało 4 355 000 akcji Spółki, co dawało mu wówczas udział w wysokości 7,91% w ogólnej liczbie głosów. Spółka poinformowała o tym w raporcie bieżącym nr 17/2022,
- › 17 maja 2023 r. NN OFE zarejestrowało 4 312 236 akcji Spółki, co dawało mu wówczas udział w wysokości 7,84% w ogólnej liczbie głosów. Spółka poinformowała o tym w raporcie bieżącym nr 11/2023.

3.3.3.3 Stan posiadania akcji przez członków organów spółki

Według informacji będących w posiadaniu ONDE S.A. w okresie od dnia przekazania poprzedniego raportu okresowego (tj. skonsolidowany raport kwartalny za I kwartał 2023 r., opublikowany 9 maja 2023 r.), do dnia publikacji Sprawozdania w stanie posiadania akcji Spółki przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej nie zaszły zmiany.

W poniższych tabelach zaprezentowano stan posiadania akcji ONDE S.A. przez członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu na dzień publikacji Sprawozdania.

Tabela 16 Stan posiadania akcji Spółki przez Członków Rady Nadzorczej

Funkcja		Liczba akcji (w sztukach i głosach na walnym zgromadzeniu)
Jacek Leczkowski	Przewodniczący RN	3 530 612
Jacek Socha	Wiceprzewodniczący RN	43 743
Agnieszka Głowacka	Członkini RN	136 768
Mirosław Godlewski	Członek RN	-
Michał Otto	Członek RN	44 558
Michał Hulbój	Członek RN	-

Tabela 17 Stan posiadania akcji Spółki przez Członków Zarządu

Funkcja		Liczba akcji (w sztukach i głosach na walnym zgromadzeniu)
Paweł Średniawa	Prezes Zarządu	117 831
Piotr Gutowski	Wiceprezes Zarządu	105 206
Marek Marzec	Wiceprezes Zarządu	-
Marcin Szerszeń	Wiceprezes Zarządu	105 206

4

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

W Grupie ONDE działa skuteczny system identyfikacji i zarządzania ryzykiem, dzięki czemu możliwe jest ograniczanie skali negatywnych skutków dla Spółki skutków wystąpienia danego ryzyka. Wyróżnia się dwie główne kategorie ryzyka: związane z działalnością Grupy oraz związane z otoczeniem, w którym działa.

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie ONDE, w tym ryzykiem walutowym, stóp procentowych i płynności, zostały opisane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ONDE.

Ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem oraz obszarami ESG zostały opisane w Raporcie zrównoważonego rozwoju Grupy ONDE za 2022 rok, będącym Sprawozdaniem Grupy w sprawie informacji niefinansowych. Raport jest dostępny na stronie internetowej Spółki w sekcji Raporty okresowe.

Poniżej wskazane czynniki ryzyka dotyczą jednostek tworzących Grupę Kapitałową ONDE, w tym ONDE SA.

4.1.1 Ryzyko związane z działalnością Grupy

Poniżej przedstawiono istotne ryzyko związane z działalnością Grupy:

- **Ryzyko związane z odpowiedzialnością za nienależyte wykonanie projektów**

Niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktów budowlanych, w szczególności ich nieterminowa realizacja lub niedotrzymanie gwarantowanych parametrów technologicznych, skutkuje ryzykiem podniesienia przez zamawiających roszczeń odszkodowawczych (w tym z tytułu kar umownych) przeciwko jednostkom z Grupy ONDE. W konsekwencji może to prowadzić do obniżenia realizowanej marży lub poniesienia strat z realizacji danego kontraktu w wyniku nienależytego wykonywania prac przez Spółkę, jej konsorcjantów i podwykonawców. Ponadto, w istotnej części umów realizowanych przez Spółkę, roszczenia są zabezpieczane m.in. w formie gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych, które dają zamawiającemu możliwość zaspokojenia roszczeń nawet w przypadku kwestionowania ich zasadności. Możliwe jest także, z uwagi na obowiązek przedstawienia informacji o nienależycie wykonanych projektach, wykluczenie spółek wchodzących w skład Grupy z postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Dodatkowo Spółka narażona jest na ryzyko odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady fizyczne wykonanych obiektów, o ile nie została ona wyłączona na podstawie zawartej umowy oraz z tytułu gwarancji finansowych, w tym gwarancji „dobrego wykonania” zrealizowanych prac.

Grupa ONDE minimalizuje ryzyko nienależytego wykonania projektów m.in. poprzez odpowiedzialny dobór partnerów zgodnie z obowiązującymi wymaganiami dla podwykonawców oraz ostrożnościowe podejście do zapisów umownych w zawieranych kontraktach.

- **Ryzyko związane z implementacją strategii Grupy**

W ramach przyjętej strategii Grupa planuje w dalszym ciągu powiększać posiadane portfolio projektów OZE. Na 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała projekty własne o łącznej mocy ok. 770 MW. Nie jest możliwe zagwarantowanie, że wszystkie wstępnie zabezpieczone projekty zostaną ostatecznie przez Spółkę nabyte. W konsekwencji Spółka nie może wykluczyć ryzyka, że nie uda się jej ostatecznie nabyć zakładanego portfolio projektów OZE, co może mieć istotny negatywny wpływ na realizację strategii Spółki w obszarze projektów OZE. Dodatkowo nie jest pewne, że Grupa zrealizuje strategię w całości lub w części ani że wdrożenie strategii przez Grupę przyniesie oczekiwane wyniki. Ponadto czynnikami wpływającymi na powodzenie wdrożenia strategii Grupy będą kierunki zmian polityki energetycznej kraju oraz zmiany otoczenia prawno-regulacyjnego w sektorze energetycznym.

Na dzień publikacji Sprawozdania – ze względu na obecne uwarunkowanie rynkowe i regulacyjne – Spółka zidentyfikowała wyższe prawdopodobieństwo nieotrzymania warunków przyłączeniowych przez projekty typu greenfield (na wczesnym etapie rozwoju). Tym samym zauważalnie wzrosło ryzyko dla części portfela projektów Grupy ONDE o mocy ok. 337 MW.

W obliczu tej zmiany Spółka skupia się na akwizycji bardziej zaawansowanych projektów OZE, które mają co najmniej uzyskane warunki przyłączeniowe. Nabycie takich projektów co do zasady jest droższe, jednak niesie za sobą istotnie niższe ryzyko.

Ryzyko implementacji strategii ONDE jest mitygowane poprzez monitoring wykonania strategii, zmian sektora oraz regulacji i przez cyklicznie przeprowadzane analizy, które pozwolą na odpowiednie reagowanie i aktualizowanie strategii w sytuacji znaczących zmian otoczenia.

▪ **Ryzyko związane z realizacją niektórych projektów w konsorcjum**

Realizacja projektów w ramach konsorcjum wiąże się z ryzykiem zrealizowania ich niezgodnie z oczekiwaniami Spółki w zakresie, w jakim odpowiedzialny za wykonanie określonego elementu projektu jest konsorcjant Spółki oraz z ograniczonym wpływem Spółki na warunki i harmonogram realizacji projektu. Ponadto Spółka nie może wykluczyć ryzyka pogorszenia sytuacji finansowej lub upadłości konsorcjantów.

Grupa ONDE minimalizuje ryzyko nienależytego wykonania projektów m.in. poprzez odpowiedzialny dobór partnerów zgodnie z obowiązującymi wymaganiami dla podwykonawców oraz ostrożnościowe podejście do zapisów umownych w zawieranych kontraktach.

▪ **Ryzyko związane z Wytwórnią Mas Bitumicznych Toruń**

Należąca do Grupy ONDE Wytwórnia Mas Bitumicznych Toruń położona jest na nieruchomości dzierżawionej przez Spółkę, a jej budowa oraz rozbudowa objęte są postępowaniami kontrolnymi prowadzonymi przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Toruniu. Spółka szacuje, że w związku ze skomplikowanym charakterem sprawy powyższe postępowania administracyjne będą trwać od trzech do czterech lat, a ich niekorzystne rozstrzygnięcie może skutkować relokacją wytwórni i koniecznością uzyskania odpowiednich pozwoleń.

Spółka podejmuje działania mające na celu wszczęcie procedury planistycznej dotyczącej zmiany ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w zakresie rozszerzenia przeznaczenia terenu, którym znajduje się Wytwórnia Mas Bitumicznych Toruń o działalność związaną z budową, utrzymaniem dróg i lotnisk.

▪ **Ryzyko związane poręczeniem Spółki zabezpieczającym umowę kredytu**

Spółka jest stroną umowy poręczenia z PKO Bankiem Polskim S.A., w której zobowiązała się do udzielenia solidarnego poręczenia do kwoty w wysokości 70 mln zł za zobowiązania ERBUD z tytułu kredytu w formie limitu kredytowego. Zaspokojenie się przez PKO Bank Polski S.A. z poręczenia udzielonego na podstawie umowy poręczenia może nastąpić w przypadku niewykonania przez ERBUD swoich zobowiązań z tytułu Umowy Kredytu. Umowa poręczenia jest ważna do 28 września 2031 r. W związku z powyższym Spółka na bieżąco monitoruje sytuację finansową ERBUD.

▪ **Ryzyko utraty płynności**

Na wartość wskaźnika płynności finansowej i zwiększenie zapotrzebowania na kapitał obrotowy najistotniejszy wpływ mają struktura oraz czas trwania projektów realizowanych przez Spółkę. Grupa ONDE identyfikuje, że ryzyko utraty płynności może się zmaterializować w szczególności w przypadku zaspokojenia się przez PKO Bank Polski S.A. z poręczenia udzielonego przez Spółkę na podstawie umowy poręczenia. Zmaterializowanie się ryzyka utraty płynności może mieć wpływ na zapewnienie terminowej realizacji projektów oraz na możliwość uzyskiwania przez Spółkę gwarancji finansowych, które są powszechnie stosowanymi formami zabezpieczenia realizacji kontraktów na rynku, na którym Spółka prowadzi działalność.

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności Grupa ONDE utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności.

Do finansowania zakupów inwestycyjnych Grupa wykorzystuje środki własne, długoterminowe kredyty lub długoterminowe umowy leasingu, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Grupa stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Grupę.

▪ **Ryzyko walutowe**

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Spółka zawiera przede wszystkim kontrakty budowlane kwotowane w walucie krajowej (zł), jednak Spółka zawiera również kontrakty denominowane w walutach obcych. Niemniej w odniesieniu do należności i zobowiązań wynikających z zawartych umów na zakupy np.

materiałów i komponentów (modułów fotowoltaicznych oraz inwerterów), z tytułu których nastąpią płatności w euro oraz w odniesieniu do udzielonych pożyczek denominowanych w euro, Spółka narażona jest na ryzyko walutowe.

Grupa dąży do zabezpieczania się przed ryzykiem walutowym poprzez odpowiednie postanowienia kontraktowe, w tym w szczególności poprzez klauzule walutowe. W przypadku, gdy zabezpieczenie kontraktowe nie jest możliwe, Grupa ma możliwość zabezpieczenia się przed ryzykiem walutowym poprzez stosowanie odpowiednich instrumentów hedgingowych, w tym przykładowo: kontraktów forward. W I półroczu 2023 r. Grupa miała zawarte umowy na limit skarbowy (kontrakty typu forward).

▪ **Ryzyko utraty kadry menadżerskiej**

Istnieje ryzyko, że osoby należące do kadry menadżerskiej Spółki mogą zdecydować się na zmianę miejsca zatrudnienia lub z innych powodów przestać pełnić stanowiska zajmowane w Spółce. W konsekwencji mogą wystąpić trudności w pozyskaniu lub utrzymaniu wykwalifikowanej kadry, w szczególności w związku z konkurencją ze strony innych potencjalnych pracodawców.

Grupa ONDE dąży do utrzymania kluczowej kadry menadżerskiej poprzez prowadzenie odpowiedniej polityki względem pracowników, konkurencyjne wynagrodzenie i zaangażowanie w ambitne projekty.

4.1.2 Ryzyko związane z otoczeniem Grupy

▪ **Ryzyka związane z działaniami wojennymi w Ukrainie oraz ich konsekwencjami**

24 lutego 2022 r. wojska Federacji Rosyjskiej jednostronnie rozpoczęły konflikt zbrojny. Ukraina ogłosiła stan wojenny oraz powszechną mobilizację. Na dzień publikacji Sprawozdania w tym kraju wciąż trwają walki zbrojne.

Sytuacja polityczno-gospodarcza w Ukrainie jest na bieżąco monitorowana przez Grupę ONDE pod kątem faktycznego i potencjalnego wpływu na działalność i sytuację Grupy. Do dnia publikacji Sprawozdania Grupa nie odnotowała bezpośredniego wpływu działań wojennych na jej działalność. Jednocześnie Grupa ONDE odnotowała pośredni wpływ ww. sytuacji na jej działalność w postaci zmian kursów walut, a także zmian cen surowców oraz materiałów wykorzystywanych do realizacji inwestycji i produkcji, np. stali, asfaltu.

Ewentualny odpływ ukraińskich pracowników (w tym wykwalifikowanych) w związku z ich powrotem do kraju potencjalnie może mieć negatywne przełożenie na rynek pracy w branży budowlanej w Polsce i przełożyć się także na Grupę. Na 30 czerwca 2023 r. Grupa zatrudniała pracowników z Ukrainy, jednak fakt ten nie miał wpływu na jej działalność operacyjną. Grupa nie odnotowała także problemów z podwykonawcami, z których część zatrudnia pracowników z Ukrainy.

Grupa identyfikuje poniższe czynniki, które mają i w dalszym ciągu mogą mieć wpływ na Grupę oraz jej działalność w perspektywie kolejnych okresów:

- zmiany kursu złotego mogą się przekładać na wzrost kosztów surowców i materiałów nabywanych w walucie obcej oraz wzrost cen wszystkich wyrobów, a także na osłabienie siły nabywczej niektórych klientów Grupy lub być powodem utrudnień w spływie należności;
- dalszy wzrost kosztów paliw, gazu ziemnego oraz energii elektrycznej oraz wzrost cen innych produktów i usług może prowadzić do wzrostu kosztów ponoszonych przez Grupę oraz istotnie wpływać na ostateczne koszty ponoszone przez klientów Grupy oraz kosztorysy inwestycji, ograniczając ich plany inwestycyjne;
- nie można wykluczyć, że odnotowywany przez administrację ukraińską powrót części obywateli Ukrainy do kraju (przede wszystkim mężczyzn w wieku poborowym) wpłynie na niedobory kadrowe u niektórych podwykonawców Grupy, w tym podwykonawcze firmy budowlane oraz firmy transportowe;
- wysoki poziom stóp procentowych może przekładać się na wysokie koszty finansowania Grupy – wpływając na wysokość zobowiązań kredytowych, i z tytułu leasingu o zmiennej stopie procentowej, a także na osłabienie siły nabywczej niektórych klientów Grupy lub być powodem utrudnień w spływie należności;
- niewykluczone są dalsze zaburzenia w łańcuchach dostaw importowanych produktów, materiałów, komponentów oraz paliw, a także czasowo utrudniony dostęp do niektórych z nich;
- wydłużenie linii komunikacyjnych do wybranych krajów może spowodować wzrost kosztów logistycznych.

- **Ryzyko negatywnych zmian otoczenia prawno-regulacyjnego w sektorze energetycznym**

Niekorzystny wpływ na działalność Grupy mogą wywrzeć w szczególności zmiany regulacji prawnych związanych z OZE ograniczające wysokość środków publicznych przeznaczonych na system wsparcia dla producentów energii wytwarzanych z instalacji OZE lub ograniczające czy uniemożliwiające tworzenie nowych instalacji OZE. Dalsze zmiany otoczenia prawno-regulacyjnego w sektorze energetycznym mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy, w szczególności w przypadku, gdy nowe regulacje w zakresie morskich farm wiatrowych pośrednio doprowadzą do zmniejszenia wsparcia udzielanego dla lądowych farm wiatrowych oraz farm fotowoltaicznych.

Ryzyko jest mitygowane poprzez monitoring zmian regulacji i cyklicznie przeprowadzane analizy, które pozwolą na odpowiednie reagowanie i aktualizowanie strategii w sytuacji znaczących zmian otoczenia.

Ponadto Ministerstwo Rozwoju i Technologii („MRiT”) prowadzi prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. 7 lutego 2023 r. została opublikowana kolejna wersja projektu tej ustawy i obecnie brak jest możliwości wskazania, jaki będzie jej finalny kształt. Spółka jednak wskazuje, że MRiT wprowadziło zmiany do przygotowanych wcześniej założeń do nowelizacji przepisów i wśród zaproponowanych zmian m. in. przywrócono wcześniejsze zapisy, które mogą skutkować ograniczeniem lokowania instalacji PV o mocy większej niż 150 kW na gruntach IV klasy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (we wcześniejszych wersjach projektu dopuszczano taką możliwość dla instalacji o mocy do 1 MW). Ponieważ grunty IV klasy stanowią 40% gruntów ornych w Polsce, nie można wykluczyć, że przyjęcie obecnie proponowanych zapisów istotnie ograniczy dostępność gruntów na potrzeby budowy farm PV.

- **Ryzyko konkurencji**

W związku z intensyfikacją rozwoju podmiotów konkurencyjnych (w szczególności w segmencie OZE) lub prowadzenia przez nie agresywnej polityki cenowej i produktowej względem obecnych oraz przyszłych kontrahentów, Grupa jest narażona na ryzyko spadku rentowności realizowanych projektów, zmniejszenia wolumenu uzyskiwanych zamówień lub zmniejszenia skali działalności w obszarze projektów OZE poniżej założeń przyjętych w strategii. W przypadku, gdy Grupa nie będzie w stanie dostosować swoich cen do poziomu cen oferowanych przez konkurencję, pozycja konkurencyjna Grupy może ulec osłabieniu.

Ryzyko jest mitygowane poprzez monitoring konkurencji i otoczenia rynkowego oraz pozyskiwanie projektów poza rynkiem krajowym, które pozwalają na odpowiednie reagowanie poprzez dywersyfikację geograficzną i aktualizowanie strategii w sytuacji ewentualnego znaczącego pogorszenia się konkurencyjności Grupy w Polsce.

- **Ryzyko wzrostu cen materiałów budowlanych, energii i usług oraz kosztów wynagrodzenia**

Grupa jest narażona na ryzyko wzrostu cen materiałów strategicznych dla jej działalności, w tym w szczególności: stali, paliwa, energii elektrycznej, miedzi, aluminium oraz asfaltu, a także cen usług, w tym kosztów podwykonawców oraz transportu (w tym transportu kolejowego) oraz wynagrodzenia pracowników. W efekcie Grupa może nie uzyskać współmiernego wzrostu efektywności i wydajności lub nie będzie w stanie przenieść zwiększonych kosztów na zamawiających celem zrekompensowania ich wpływu na wyniki działalności.

Ryzyko to zmaterializowało się i uwidoczniło po rozpoczęciu wojny w Ukrainie. Wpływ ryzyka jest ograniczany m.in. poprzez prowadzenie odpowiedzialnej polityki kadrowej i kontraktowanie podwykonawców z odpowiednim wyprzedzeniem oraz zabezpieczanie stałych cen materiałów.

- **Ryzyko związane z ograniczeniem albo rezygnacją z programów rozbudowy lub modernizacji i rozwoju infrastruktury**

Grupa identyfikuje swój rozwój w oparciu o rozwój infrastruktury, w tym w zakresie cykli inwestycyjnych oraz programów ich finansowania, które są w istotnej mierze oparte o środki publiczne.

Przykładowo obserwowany jest problem starzejącej się i niedopasowanej do rynkowych potrzeb infrastruktury dystrybucyjnej energii elektrycznej. W tym obszarze – w związku z tym, że w obecnej strukturze wytwarzania energii można zaobserwować wyraźną tendencję wzrostu mocy wytwórczych wytwarzanych z OZE, które wymagają przede wszystkim inwestycji w obrębie sieci średnich i wysokich napięć – możliwe jest, że niedostateczny rozwój przesyłowej infrastruktury elektroenergetycznej będzie utrudniać uzyskanie przez planowane elektrownie wiatrowe i fotowoltaiczne warunków przyłączenia do sieci, a tym samym negatywnie

wpłynąć na liczbę nowych inwestycji w segmencie OZE. Innym przykładem jest program budowy i modernizacji dróg w Polsce, w znacznej części oparty o finansowania unijne.

Możliwość pozyskiwania środków na dalsze, wyżej wymienione albo podobne programy rozbudowy lub modernizacji i rozwoju infrastruktury w istotnym zakresie będą miały wpływ na rozwój i przyszłe wyniki Grupy.

Grupa szczegółowo analizuje sytuację rynkową, opracowywane programy publiczne i prywatne w zakresie rozbudowy lub modernizacji i rozwoju infrastruktury, portfel projektów i cele akwizycyjne w sposób ograniczający powyższe ryzyko pod kątem prowadzonej działalności.

Zgodnie z § 62 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim ONDE S.A. (jednostka dominująca) nie przekazuje odrębnych raportów kwartalnych i półrocznych, w związku z zamieszczaniem w skonsolidowanych raportach okresowych odpowiednio kwartalnych informacji finansowych oraz skróconych sprawozdań finansowych – w przypadku raportów półrocznych wraz z raportem firmy audytorskiej z przeglądu lub sprawozdaniem z badania tego sprawozdania.

Niniejsze sprawozdanie zarządu z działalności Grupy ONDE w I półroczu 2023 r. zawiera te informacje i dane, które są istotne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego ONDE S.A., a nie zostały zamieszczone w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

5.1 PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ ONDE

Jednostką dominującą w Grupie ONDE jest ONDE S.A. (dawniej: Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo-Inżynieryjnego S.A.), powstała 25 września 1998 r. Spółka wpisana jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000028071 przez Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego 18 lipca 2001 r.

Siedziba Spółki znajduje się w Toruniu, przy ulicy Wapiennej 40.

Głównym przedmiotem działalności Grupy ONDE są roboty związane z budową i remontami dróg (PKD 42.11 Z) oraz budowa farm wiatrowych i fotowoltaicznych (PKD 42.99).

Spółka jest jednostką zależną należącą do Grupy Kapitałowej ERBUD. Podmiotem kontrolującym Spółkę na najwyższym poziomie jest ERBUD S.A.

5.2 STRUKTURA GRUPY. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

W I półroczu 2023 r. miała miejsce następująca zmiana w strukturze Grupy Kapitałowej ONDE:

- **29 czerwca 2023 r.** Spółka zawarła z ENGIE Zielona Energia sp. z o.o. bezwarunkową umowę sprzedaży 100% udziałów w spółce zależnej Cyranka sp. z o.o., będącej właścicielem dwóch elektrowni fotowoltaicznych zlokalizowanych w Giżycku

Zgodnie z Umową wartość Cyranki w formule *enterprise value* została ustalona na kwotę ok. 75,0 mln zł. Ostateczna kwota zostanie skorygowana o wartość kapitału obrotowego netto oraz wartość zadłużenia netto Cyranka sp. z o.o. – w tym zadłużenia z tytułu kredytów na finansowanie budowy projektów, o zawarciu których Spółka informowała 27 stycznia 2023 r. w raporcie bieżącym nr 5/2023, do spłaty którego zobowiązał się kupujący w ramach transakcji.

Zgodnie z Umową przeniesienie tytułu własności do udziałów nastąpiło 30 czerwca 2023 r., z chwilą zapłaty ceny skorygowanej o właściwe korekty oraz spłaty ww. zadłużenia.

W rezultacie ww. transakcji na 30 czerwca 2023 r. Grupa Kapitałowa ONDE składała się z jednostki dominującej ONDE S.A. oraz 26 spółek zależnych – w tym spółek celowych, IDE Projekt Sp. z o.o. świadczącej usługi projektowe dla budownictwa (w tym OZE) oraz ONDE Beteiligungs GmbH.

Po dniu bilansowym miała miejsce następująca zmiana w strukturze Grupy Kapitałowej ONDE:

- **7 lipca 2023 r.** Spółka zawarła umowy nabycia 100% udziałów w dwóch spółkach celowych będących właścicielami projektów dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 23 MW zlokalizowanych

w województwie dolnośląskim. Dodatkowe informacje na temat zawartej umowy znajdują się w punkcie 5.5 Sprawozdania

Spółki zależne są konsolidowane metodą pełną lub metodą praw własności w przypadku spółek, w których ONDE S.A. posiada 50% udziałów.

Tabela 18 Grupa Kapitałowa ONDE na dzień 30 czerwca 2023 r.

	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Procent w spółce	udziałów
Udziały posiadane bezpośrednio:					
1	Devoze Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
2	Elektrownia DEPVPL 22 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
3	Farma Wiatrowa Szybowice Sp. z o.o.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	
4	FW Gumienice Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
5	IDE Projekt Sp. z o.o.	Toruń	usługi projektowe	100,00%	
6	KWE Spółka z o.o.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	
7	ONDE Beteiligungs GmbH	Düsseldorf	rozwój działalności wykonawczej w OZE	100,00%	
8	Park Lewańd Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
9	Park Słoneczny Ciechanów Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
10	PV Kadłubia 2 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
11	PV Szczepanów Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
12	Solar Kazimierz Biskupi Sp. z o.o.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	
13	Solar Serby Sp. z o.o.*	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	
14	WTL20 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
15	WTL40 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
16	WTL50 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
17	WTL80 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
18	WTL100 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
19	WTL120 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
20	WTL130 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
21	WTL140 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
22	WTL150 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
23	WTL160 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
24	WTL170 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
25	WTL210 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	
26	WTL270 Sp. z o.o.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	

* Wcześniejsza nazwa: „Azuryt 6 Investments Sp. z o.o.”.

Wartość udziałów posiadanych przez ONDE S.A. w spółkach została opisana w nocie 6.10 śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego ONDE S.A. za okres zakończony 30 czerwca 2023 r.

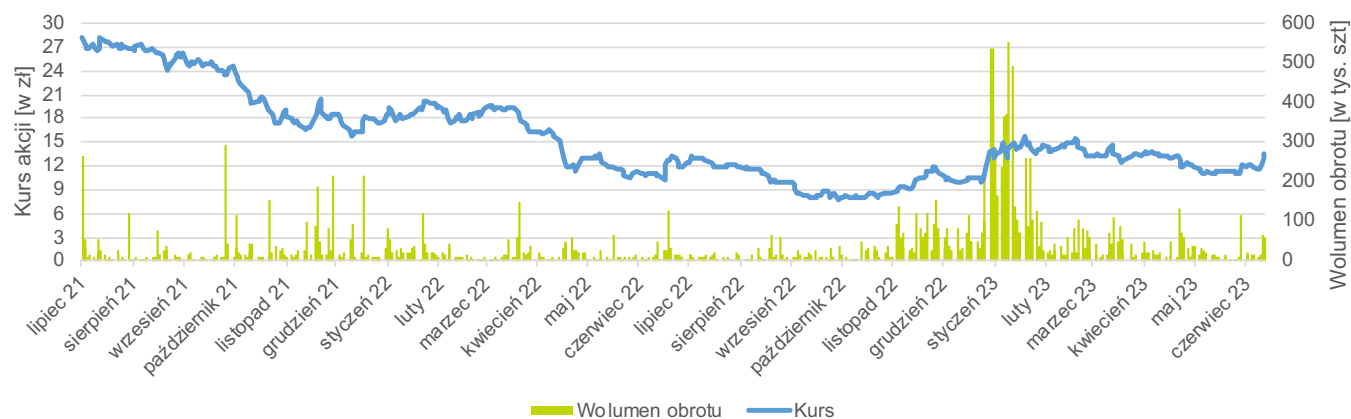
W okresie pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. ONDE nie dokonywało transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe. Kwoty transakcji z podmiotami powiązanymi zostały opisane w nocie 6.11 śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego ONDE S.A. i w nocie 6.12 śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy ONDE.

5.3 KURS AKCJI

Akcje ONDE S.A. są notowane na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie od 19 lipca 2021 r. i na dzień publikacji Sprawozdania wchodzi w skład indeksów: WIG140, sWIG80, sWIG80TR, WIG-ENERGIA, WIG-POLAND, WIG oraz CEEplus.

Kurs akcji na zamknięciu sesji w dniu debiutu wyniósł 28,08 zł. Na koniec sesji giełdowej 30 czerwca 2023 r. kurs zamknięcia wyniósł 13,50 zł, tj. był o 51,9% niższy niż w dniu debiutu. Średnie dzienne obroty od dnia debiutu do 30 czerwca br. wyniosły 38,0 tys. sztuk akcji.

Wykres 11 Kurs akcji ONDE S.A. do 30 czerwca 2023 r.

5.4 POSTĘPOWANIA

Na koniec czerwca 2023 r. nie toczyły się żadne istotne sprawy sporne (istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej), w których stroną pozwaną jest ONDE S.A.

5.5 ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

- 5 lipca 2023 r. Spółka zawarła umowę z ERBUD S.A., na podstawie której otrzymała pożyczkę w wysokości 10 mln zł. Termin spłaty pożyczki został ustalony na 31 grudnia 2023 r.

Umowa ta została zawarta na warunkach rynkowych wobec zwiększonego zapotrzebowania ONDE na kapitał obrotowy oraz na kapitał związany z rozwojem działalności strategicznej w zakresie dewelopmentu farm fotowoltaicznych, w tym z zawarciem 7 lipca 2023 r. umów nabycia 100% udziałów w dwóch spółkach celowych, będących właścicielami projektów dwóch elektrowni fotowoltaicznych (raport bieżący nr 18/2023).

- 6 lipca 2023 r. konsorcjum firm ONDE S.A. oraz P&Q sp. z o.o. zawarło umowę z Enwind Sp. z o.o. na roboty budowlane przy budowie farmy wiatrowej położonej na terenie województwa łódzkiego. Całkowita wartość kontraktu wynosi 37,5 mln zł netto, wartość przypadająca na ONDE S.A. wynosi 19,1 mln zł netto. Termin realizacji kontraktu to 30 września 2024 r.
- 6 lipca 2023 r. Spółka wraz z ERBUD S.A. podpisała z Santander Bank Polska S.A. aneks nr 12 do Umowy o multiLinie

Na mocy aneksu Spółka oraz ERBUD S.A. mogą korzystać z linii wielocelowej (kredyt w rachunku bieżącym oraz linia na gwarancje bankowe i akredytywy) do kwoty 140 mln zł z zastrzeżeniem, że ONDE S.A. może korzystać z linii wielocelowej do kwoty 80 mln zł. Zapadalność linii przypada na 7 lipca 2024 r. Pozostałe warunki nie uległy zmianie.

- 7 lipca 2023 r. Spółka zawarła umowy przyrzeczone nabycia 100% udziałów w dwóch spółkach celowych będących właścicielami projektów dwóch elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 23 MW

Projekty te są zlokalizowane w województwie dolnośląskim. Projekt fotowoltaiczny o mocy 19 MW znajduje się na bardzo zaawansowanym etapie rozwoju i posiada pozwolenia na budowę. Projekt o mocy 4 MW także posiada pozwolenia na budowę, jednak jest na etapie pozyskiwania warunków przyłączenia do sieci. Cena nabycia projektów została ustalona na zasadach rynkowych.

Spółka zamierza wybudować wskazane elektrownie fotowoltaiczne w formule EPC. Komerccjalizacja projektu 19 MW planowana jest na IV kwartał 2024 r., a projektu 4 MW na I kwartał 2025 r.

- 23 sierpnia 2023 roku Zarząd ONDE S.A. powziął informację o rejestracji 22 sierpnia 2023 roku przez sąd rejestrowy zmian w statucie Spółki, w tym obniżenia kapitału zakładowego
Spółka poinformowała o zdarzeniu w raporcie bieżącym nr 20/2023. Dodatkowe informacje na temat rejestracji zmian Statutu ONDE S.A., w tym obniżenia kapitału zakładowego Spółki, znajdują się w punkcie 3.3.3.1 Sprawozdania.
- Na posiedzeniu 31 sierpnia 2023 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie powołania od 1 września 2023 r. Pana Marka Marca do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki. Pan Marek Marzec dołączył do składu Zarządu Spółki na okres wspólnej kadencji Zarządu, która rozpoczęła się 1 czerwca 2022 r. (raport bieżący nr 21/2023).

SŁOWNIK POJĘĆ I SKRÓTÓW

Backlog	wartość oferowanych i realizowanych projektów budowlanych
Biogaz	mieszanka gazów będąca produktem beztlenowego rozkładu materii organicznej
Bioptyny	ciekłe paliwa wytworzone z biomasy (dla celów energetycznych innych niż transport)
BoP, BoS	ang. Balance of Plants, Balance of System – formuła realizacji projektów budowlanych, w której wykonywane są wszystkie usługi z wyjątkiem elementów: turbin wiatrowych lub modułów słonecznych
CAPEX	łączne nakłady jednostek wchodzących w skład Grupy ONDE na zakup udziałów i na finansowanie rozwoju zakupionych projektów oraz na zabezpieczenie zakupu udziałów
EBIT	wskaźnik, zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowany EBIT jest definiowany jako EBIT po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym
EBITDA	wskaźnik, zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe oraz amortyzację, a pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowana EBITDA jest definiowana jako EBITDA po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym
EPC	ang. Engineering, Procurement and Construction – formuła realizacji projektów budowlanych, w których inwestor zleca dokumentację projektową wykonawcy oraz zapewnia finansowanie
ESG	ang. Environmental, Social and Governance – kluczowe obszary zrównoważonego zarządzania przedsiębiorstwem, zgodnie z którą przedsiębiorstwa w swoim modelu biznesowym oraz działaniach uwzględniają aspekty społeczne, aspekty środowiskowe i klimatyczne oraz relacje z różnymi grupami interesariuszy i ład korporacyjny
FW	farma wiatrowa, elektrownia wiatrowa – elektrownia wytwarzająca energię elektryczną przy pomocy generatorów napędzanych energią wiatru
Greenfield	inwestycje realizowane na terenie dotychczas niezabudowanym i bez infrastruktury
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GW	gigawat – jednostka mocy równa miliardowi watów
KC	ustawa z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny
KW	kilowat, kW – jednostka mocy równa tysiącowi watów
MW	megawat – jednostka mocy równa milionowi watów
O&M	ang. Operation and Maintenance – usługi zarządzania i utrzymania instalacji energetycznych
OZE	Odnawialne Źródła Energii – źródła energii, których wykorzystanie nie wiąże się z ich długotrwałym deficytem ze względu na odnawianie ich zasoby w krótkim czasie. Do takich źródeł zalicza się między innymi energię z przetwarzania światła słonecznego (słońca) i energię kinetyczną pochodzącą z przemieszczających się mas powietrza (wiatru)
PB	ustawa z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane

PE	ustawa z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne
PEP 2040	Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. – dokument przyjęty 2 lutego 2021 r. przez Radę Ministrów, zawierający wizję strategii Polski w zakresie transformacji energetycznej i wyznaczający kierunki rozwoju polskiego sektora paliwowo-energetycznego
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PPA	ang. Power Purchase Agreement – umowa gwarantowanego zakupu energii
PPK	Pracowniczy Plan Kapitałowy – powszechny program systematycznego oszczędzania z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb finansowych po osiągnięciu 60-tego roku życia
PV	ang. photovoltaics, fotowoltaika, instalacje fotowoltaiczne – dziedzina zajmująca się przetwarzaniem światła słonecznego na energię elektryczną, czyli wytwarzaniem prądu elektrycznego z promieniowa słonecznego przy wykorzystaniu zjawiska fotowoltaicznego (zjawisko fizyczne polegające na powstaniu siły elektromotorycznej w ciele stałym pod wpływem promieniowania świetlnego)
PZP	ustawa z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych
TWh	terawatogodzina – jednostka pracy, energii i ciepła, równa bilionowi watów na godzinę
URE	Urząd Regulacji Energetyki

SPIS TABEL I WYKRESÓW

TABELA 1 NAJWIĘKSZE KONTRAKTY (O WARTOŚCI POWYŻEJ 15 MLN ZŁ) W SEGMENTACH FW	9
TABELA 2 NAJWIĘKSZE KONTRAKTY (O WARTOŚCI POWYŻEJ 15 MLN ZŁ) W SEGMENTACH PV	10
TABELA 3 NAJWIĘKSZE KONTRAKTY (O WARTOŚCI POWYŻEJ 15 MLN ZŁ) W SEGMENTACH BUDOWNICTWA DROGOWO-INŻYNIERYJNEGO	12
TABELA 4 WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY ONDE (SKONSOLIDOWANE).....	20
TABELA 5 WYBRANE DANE BILANSOWE GRUPY ONDE	23
TABELA 6 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W PODZIALE NA SEGMENTY.....	24
TABELA 7 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W PODZIALE NA KRAJ I ZAGRANICĘ.....	24
TABELA 8 WYBRANE DANE FINANSOWE ONDE S.A. (JEDNOSTKOWE)	26
TABELA 9 LINIE KREDYTOWE UDZIELONE ONDE S.A.....	28
TABELA 10 LINIE GWARANCYJNE UDZIELONE ONDE S.A.	28
TABELA 11 GWARANCJE POZA LINIAMI GWARANCYJNYMI UDZIELONE ONDE S.A. (W ZŁ)	30
TABELA 12 NAJWIĘKSZE KONTRAKTY PODPISANE PO DNIU BILANSOWYM	32
TABELA 13 ZATRUDNIENIE W GRUPIE ONDE.....	39
TABELA 14 AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ 5% W OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW (STAN NA 30.06.2023 R.).....	46
TABELA 15 AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW (STAN NA DZIEŃ PUBLIKACJI SPRAWOZDANIA).....	47
TABELA 16 STAN POSIADANIA AKCJI SPÓŁKI PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ	48
TABELA 17 STAN POSIADANIA AKCJI SPÓŁKI PRZEZ CZŁONKÓW ZARZĄDU	48
TABELA 18 GRUPA KAPITAŁOWA ONDE NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2023 R.....	55
WYKRES 1 DYNAMIKA PKB POLSKI	17
WYKRES 2 DYNAMIKA CEN PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ	17
WYKRES 3 ZMIANA OCENY KONIUNKTURY SEKTORA BUDOWLANEGO	18
WYKRES 4 PRZYCHODY GRUPY ONDE	21
WYKRES 5 ZYSKI GRUPY ONDE	22
WYKRES 6 PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE.....	22
WYKRES 7 ZMIANA WYNIKU EBITDA W SEGMENTACH	25
WYKRES 8 EBITDA W PODZIALE NA SEGMENTY.....	25
WYKRES 9 MARŻA EBITDA W SEGMENTACH.....	25
WYKRES 10 MARŻA EBIT W SEGMENTACH.....	26
WYKRES 11 KURS AKCJI ONDE S.A. DO 30 CZERWCA 2023 R.	56

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ONDE S.A.

Zarząd ONDE Spółka Akcyjna oświadcza, że niniejsze półroczne Sprawozdanie z działalności Grupy ONDE zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji ONDE S.A. (jednostki dominującej) i Grupy ONDE, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Paweł Średniawa

Piotr Gutowski

Marcin Szerszeń

Marek Marzec

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Toruń, 5 września 2023 r.